

SLOVENSKI NAROD

vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 peti vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3, večji inzerati peti vrst & Din 4.— Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— Rokopis se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knašjeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO Ljubljanska a, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101.
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Pred razpletom španske krize:

Stališče Francije ostane neizpremenjeno

Ekspeze zunanjega ministra Delbosa v zunanje političnem odboru senata — Če na petkovi seji londonskega odbora ne bodo sprejeti francosko-angleški predlogi, se bo Francija umaknila in si pridržala popolno akcijsko svobodo

Pariz, 8. julija. Z. Včeraj popoldne se je pred počitnicami zadnjič sestel zunanje politični odbor senata pod predsedstvom senatorja Henryja Berengerja. Zunanji minister Delbos je poročal o španskih vprašanjih in je trajala seja nad tri in pol ure. V začetku se je predsednik odbora Berenger opozoril ministru na razburjenje odbora zaradi napetosti v Evropi, ki je nastala po dogodkih z nemškimi križarkama »Deutschland« in »Leipzig«. Tem so sledile razne diplomatske akcije in tudi vojaške priprave od strani Italije in Nemčije. Odbor je posebno vznemirjen zaradi tega, ker se politika Rima in Berlina razvija v tej smeri, da so v nevarnosti francoske prometne zveze v Sredozemskem morju in na Atlantiku. Zato prosi ministra, naj pove odboru, kako misli zaščititi varnost francoskih prometnih zvez, neodvisnost in nedotakljivost Španije, francoskega Maroka in pirenejske meje.

Zunanji minister je obširno poročal o pogajanjih v zadnjih treh tednih in razložil tudi vse dogodke, ki so si sledili v tem času. Posebno je opozoril na to, da je francoska vlada odločena izvajati politiko sodelovanja v popolnem sporazumu z Anglijo. Tudi na petkovi seji odbora za nevmesavanje bo francoska vlada zavzela isto stališče kot Anglija.

V imenu odbora se je nato predsednik Berenger zahvalil ministru in izjavil, da odbor odobrava stališče vlade in njeno zunanjo politiko, obenem pa se še mora zahvaliti ministru za odločnost, s katero izvaja svojo politiko. Odbor je naročil predsedniku, da naj bo v stalnem stiku z zunanjim ministrom tudi za časa parlamentarnih počitnic in da naj v slučaju potrebe takoj skliče sejo odbora.

Pariz, 8. julija. r. »Petit Parisien«, ki ima zelo dobre zveze z zunanjim ministrom, poroča, da je zunanji minister Delbos na seji senatskega zunanjega političnega odbora potrdil, da ne namerava Francija in Anglija na petkovi seji londonskega odbora za nevmesavanje postaviti nikakih novih predlogov. Francija bo na tej seji nastopila z vso odločnostjo za nadaljevanje kontrole in nevmesavanja. Če pa to stališče ne bo prodrla, Francija ne bo več priznala in dopustila nikake kontrole na francosko-španski meji, tem manj, ker tudi na portugalsko-španski meji stvarno ni več nobene kontrole. Francija se bo v tem primeru poslužila svojih pravic kot suverena država, si pridržala svobodno roko in izdala dovoljenje, da se republikanska vlada v Valenciji oskrbi z orožjem in municijo. Tako postopanje je tudi v popolnem skladu z mednarodnim pravom, ker je valencijska vlada zakoniti predstavnik Španije, dočim je smatrali generala Franca za upornika proti zakoniti vladi, ki po mednarodnem pravu ne bi smel uživati nikake podpore.

napadi nacionalistov. Danes sta odplula iz Bayonna dva tovorna parnika z živili za Santander. Spremljajo ju dve križarki in več podmornic. Francija slej ko prej ne priznava generala Franca kot vojskovođe se stranke in smatra napade njegovih vojniških ladij za morsko razbojništvo. Bordeaux, 8. julija. AA. »Petit Journal« piše, da je vladna španska ladjica »Campo

Amor« v noči od 6. na 7. julij tajno zapustila pristanišče Verdon, kjer je bila že nekaj časa vsidrana. Na ladji so se nahajale velike količine petroleja in bencina. Vse kaže, da je nacionalistični del posadke premagal vladi zveste mornarje in jih zaprl v skladiščne prostore na ladji. Ladja je krenila v neko nacionalistično pristanišče.

razum vsaj o minimalnem programu. Nova konferenca naj bi javno potrdila to, kar sta doslej pri svojih razgovorih dosegla Van Zeeland in Frere. Njuni razgovori so obrodili zadovoljive uspehe in so zato v angleških vladnih krogih prepričani, da bo nameravana konferenca dovela do zaželenega cilja in ustvarila temelje za splošno gospodarsko obnovo.

Chamberlain namerava sklicati svetovno gospodarsko konferenco

Po skrbni pripravi in dosedanjih uspehih Van Zeelandovih razgovorov upa na uspeh

London, 8. julija. br. Diplomatski sodnik »Daily Express« zatrjuje, da bo Chamberlain v kratkem, najbrže takoj po likvidaciji španske krize, dal pobudo za sklicanje nove svetovne gospodarske konference. Da pa se v naprej prepreči neuspeh, kakršnega je doživela konferenca leta 1933, bo konferenca sklicana še le potem, ko bo že med vsemi državami dosežen načelen sporazum.

čitano pa bo seveda tudi v vseh nemških katoliških cerkvah. Prav tako namerava nemški episkopat izdati poseben proglas za inozemstvo, ki ga bodo razširili po vsem katoliškem svetu, pozivajoč ga, naj vsaj moralno podpre težko borbo nemških katoličanov proti krivoverstnemu režimu.

Tajna konferenca nemških škofov

Nobenega upanja na spravo med cerkvijo in režimom — Bela knjiga papeža o Nemčiji

Berlin, 8. julija. br. Kakor se še le sedaj doznava, je sklicali pretekli teden papeški nuncij v Berlinu v nekem neznatnem kraju tajno konferenco nemškega episkopata. Poleg papeškega nuncija so bili na konferenci vsi vodilni nemški škofje, med njimi berlinski škof Preysing, ki je podal na tej konferenci obširno poročilo o tako zvanih seksualnih procesih proti duhovščini in redovnikom kakor tudi o splošnem položaju katoliške cerkve v Nemčiji. Po poročilih ostalih škofov so prišli do zaključka, da napetost, ki je zavladala zadnje čase med katoliško cerkvijo in narodno socialističnim režimom, ni prav nič popustila, marveč da se je v splošnem še poostрила. Na rešitev nastalih sporov v doglednem času ni niti misliti, ker kaže vse na to, da režim ne misli popustiti in da bo nadaljeval borbo proti duhovščini do skrajnosti. Na konferenci so govorili tudi o posebni »beli knjigi«, ki jo namerava izdati papež o kulturnem boju v Nemčiji. Nemški škofje so izrazili željo, naj se ta knjiga izda čimprej, ker jim bo v veliko oporo v tej težki borbi. Posvetili so se tudi o sklicanju izredne škofovske konference ter določili smernice za pastirsko pismo, ki ga nameravajo v kratkem izdati. To pa naj obsega pastirsko pismo, kar jih je kdaj izšlo v Nemčiji. Pastirsko pismo bodo najbrže tiskali v inozemstvu in ga kar v največjem številu razširili med vernike, pre-

čitano pa bo seveda tudi v vseh nemških katoliških cerkvah. Prav tako namerava nemški episkopat izdati poseben proglas za inozemstvo, ki ga bodo razširili po vsem katoliškem svetu, pozivajoč ga, naj vsaj moralno podpre težko borbo nemških katoličanov proti krivoverstnemu režimu.

V narodno socialističnih krogih zatrjujejo, da so o vseh namerah nemških škofov poučeni ter groze z najostrejšimi represalijami, če se bodo nemški škofje obrnili na inozemstvo.

Italijanski glas o sporu

Rim, 8. julija. b. Ugledna italijanska zunanje politična revija »Relazioni Internazionali«, pri kateri sodelujejo najbolj znani italijanski zunanje politični strokovnjaki, izraža v posebnem članku mnenje iz poučnega vira, da so najvišje cerkvene oblasti v Rimu optimistične glede nadaljnjega razvoja odnosov med Vatikanom in Nemčijo. V vatikanskih krogih mislijo namreč, da je prav v sedanjih mednarodnih napetostih notranji mir Nemčiji posebno potreben in da zato tudi svojega verskega boja ne bo tirala od takega viška, ki bi škodil totalitarni organizaciji nemškega naroda po nacistični zamisli. Italijanska revija poudarja, da je Nemčija zunanje politično tesno navezana »na katoliško Italijo, katere poseben privilegij je, da ima na svojih tleh papeža, kar ni samo geografskega pomena«.

Rojaki iz Amerike prihajajo na počitnice

Danes je prispelo v Jugoslavijo okrog 150 Hrvatov, Srbov in Slovencev iz Amerike

Ljubljana, 8. julija. Z jutranjim gorenjskim brzovalkom je prispela danes v Ljubljano spet večja skupina naših ameriških rojakov, v kateri so poleg 40 Slovencev in nekaterih Srbov, večinoma Hrvati. Kakor vedno, se je na glavnem kolodvoru tudi to pot zbrala velika množica občinstva, v Ljubljano, svojim rojakom nasproti pa je prišlo tudi precej zagrebčanov. Na kolodvoru so bili tudi uradni predstavniki, in sicer za bana ravatelj izseljeniškega urada g. Fink, za železniško vojnovo delegacijo polkovnik g. Nedeljković, za Delavsko zbornico g. Golmajer, za Javno borzo dela g. Vovčina, za Narodni izseljeniški odbor dr. Joža Bohinje, za Rafaelovo društvo župnik p. Zakrjask, za hrvatsko društvo »Napredak« predsednik g. Harazin in drugi.

Ko je privozil vlak s polurno zamudo na glavni kolodvor je zaigrala godba »Zarja« množica pa je priredila dragim rojakom, ki so že od daleč mahali skoki okna z ameriški zastavicami, priprčen sprejem. Predno so jeli izstopati iz vagonov, so jih ljudje pričeli obmetavati s cvetjem, nato pa jih je prvi oficijelno pozdravil v imenu bana ravatelj g. Fink, želeč jim na domaćih tleh priskočiti dobrodošlico. Cestital je Hrvatski ameriški zajednici, ki je organizirala izlet rojakov v domovino in pozdravil hrvatske rojake v imenu vse dravstve banovine. Za hrvatsko društvo »Napredak« je pozdravil hrvatske rojake predsednik g. Harazin, ki je izrazil iskreno veselje, da naši rojaki v tujini ne pozabljajo stare domovine, marveč ostajajo z njo v stalni zvezi in da se niso strahili dolge poti preko oceana, da si jo ogledajo po dolgi letih odsotnosti.

Dalje je pozdravil svoje rojake zastopnik zagrebškega pevskega društva »Maksimir« g. Simonović, ki se jim je pripeljal še z nekaterimi drugimi člani naproti do Ljubljane. Katchet g. Fremour jih je pozdravil za Rafaelovo društvo, omenjajoč ljubezen naših izseljencev do rodne grude in njihovo trpljenje v tujini. Župnik p. Zakrjask je posebej pozdravil enega najstarejših naših izseljencev g. p. Zupana iz Puebla, naglašajoč njegove zasluge, ki si jih je pridobil v Ameriki kot pionir našega izseljenišтва.

Za tople pozdrave in govore se je zahvalil predsednik »Hrvatske zajednice« g. Butković naglašajoč, s kolikim veseljem in radostjo se vračajo naši izseljenci v staro domovino, da se ozro okrog in da vidijo njen napredak. Ob koncu govora je zastopnik »Napredka« izročil predsedniku lep šopek v narodnih barvah.

V Ljubljani je slovenska skupina izstopila, vlak s hrvatskimi izseljenci je pa nadaljeval pot do Zagreba, kjer jim bo prirejen svečan sprejem v večjem obsegu. Prispelo je okrog 150 ameriških rojakov. Iz New Yorka so se odpravili 30. junija s parnikom »Aquitania«, ki je last Cunard Withe Line, 6. julija so prispeli v Cherbourg, odkoder so nadaljevali vožnjo z vlakom preko Pariza, Basla, Buxa in Innsbrucka. Ameriške rojake sta spremljala uradnik Cunard Line v New Yorku g. Milutin Ercegović in od avstrijske meje ravatelj družbe za Jugoslavijo g. dr. Primocić.

Angleško posredovanje v Španiji

Takoj po umiku tujih prostovoljcev naj bi se izvedlo ljudsko glasovanje

Pariz, 8. julija. tr. »Oeuvre« doznava iz Londona, da pripravljata angleška vlada velkopotezno posredovalno akcijo v Španiji. Že več dni se vodijo pogajanja z zastopniki generala Franca. Kakor zatrjujejo v poučenih krogih, so ta pogajanja že zelo napredovala, tako da se v Londonu nadejajo, da bo posredovalna akcija tokrat vendarle uspela. V diplomatskih krogih sodijo, da izjave velik pritisk na generala Franca tudi portugalska vlada, ki se ji dozdeva vedno večje poseganje Italije in Nemčije v Španijo vse bolj nevarno. Angleška vlada si prizadeva, da bi dobila od generala Franca pristaneke za umik vseh inozemskih prostovoljcev, nakar bi se s posredovanjem Anglije ustavile v Španiji sovražnosti in potom ljudskega glasovanja, ki naj bi se izvedlo pod mednarodno kontrolo, odločila oblika bodoče vladavine v Španiji. V tej zvezi pripisujejo važnost tudi razgovorom, ki jih je imel španski zunanji minister Giral pretekli teden v Parizu. Anglija pa vztraja na tem, da se mednarodna kontrola nadaljuje in poostri.

da si prizadeva, da bi dobila od generala Franca pristaneke za umik vseh inozemskih prostovoljcev, nakar bi se s posredovanjem Anglije ustavile v Španiji sovražnosti in potom ljudskega glasovanja, ki naj bi se izvedlo pod mednarodno kontrolo, odločila oblika bodoče vladavine v Španiji. V tej zvezi pripisujejo važnost tudi razgovorom, ki jih je imel španski zunanji minister Giral pretekli teden v Parizu. Anglija pa vztraja na tem, da se mednarodna kontrola nadaljuje in poostri.

Republikanska ofenziva napreduje

Vladne čete so se polastile važnih postojank

Madrid, 8. julija. AA. Havas: Generalni štab osrednje armade je ob 16. uri objavil, da so republikanski oddelki zavzeli Villanuevo de la Canada prednočnim ob 10. uri. Pri tem so vladne čete zajele nad 100 nacionalističnih vojakov, med njimi tudi nekega topniškega stotnika inozemca. Sanitete so pokopali mnogo pobitih nacionalistov.

Valencia, 8. julija. AA. Havas: Ofenziva vladnih čet v južnem delu pokrajine Jaen se hitro razvija. Republikanske čete so napredovale za 8 km v odseku od Casti Lodrelo do Alcala Real. Uporniki so imeli hude izgube. Na osvojenih postojankah je opaziti več sto trupel, ki jih je pustil sovražnik na bojišču, ko se je umaknil proti Pueroslonosu.

Valencia, 8. julija. AA. Havas: Ministrstvo za narodno obrambo objavlja, da so uporniki včeraj izvršili hud napad v odseku Las Rosas. Napad je bil odbit.

Barcelona, 8. julija. AA. DNB: Po vestih tukajšnje radijske postaje so nacionalistični letala večkrat napadla nekaj parnikov blizu Majona. Vendar pa so vsi parniki lahko zbežali v luko. Eno sovražno letalo je bilo sestreljeno. Na aragonski fronti so re-

publikanske čete zavzele važne postojanke v odseku Sarinene.

Poročila frankovcev

Salamanca, 8. julija. AA. DNB: Po vestih vrhovnega poveljstva so na baskovski fronti nacionalisti brez težav odbili napad na pogorje Castro. Tudi na osrednji fronti so bili silajno odbiti napadi sovražnika. St. Jean de Luz, 8. julija. AA. DNB: Radijska postaja v San Sebastianu poroča, da so nacionalistične rezerve na madridski fronti dobile ojačenje in prizadevale hud poraz marksističnim četam.

Francija bo ščitila svoje ladje

Pariz, 8. julija. o. V zvezi z incidentom francoskega parnika »Trecastel«, ki je bil s tovorom živil namenjen v Santander, a so ga nacionalisti odvekli v Bilbao in tam zaplenili je ministrski predsednik Chaumpeps sklical snodi konferenco ministrov vojaških resorov. Na tej konferenci so sklenili, da bodo dali vsem francoskim parnikom, namenjenim v španske luke za spremstvo vojne ladje, da jih ščitijo pred

Resen spopad med Japonci in Kitajci

Kitajci so se uprli japonskemu prodiranju — Najresnejši konflikt zadnjih let

TOKIO, 8. julija. z. Službena agencija Domej poroča, da je prišlo do cela nepričakovano do zelo resnih spopadov med japonskimi in kitajskimi četami severno od Pejpinga. Po manjših spopadih zvečer je prišlo proti jutru do prave bitke, pri kateri je sodelovalo tudi topništvo. Spopadi se vedno bolj širijo in so zajeli že več provinc. Položaj je izredno resen. Gre za najresnejši konflikt, ki je nastal med Japonsko in Kitajsko v teku zadnjih dveh

let. Japonsko vojno ministrstvo je odredilo, da se japonskim četam nemudoma pošljejo ojačenja. Po japonskem uradnem poročilu so spopade zakrivil Kitajci, ki naenkrat niso več priznavali pravice, ki so jih zagotovili Japoncem. Nankinska vlada je zadnje čase postopala zelo izstivalno, tako da je naposled prišlo do resnih spopadov, ki utegnejo imeti dalekosežne posledice.

Politični odgovornik

Konkordat z Vatikanom

Vsi beograjski listi javljajo, da pride konkordat z Vatikanom pred skupščinski odbor v četrtek popoldne. Na tej seji bo ministrski predsednik in ministri zunanjih del dr. Stojadinović imel ekspeze o konkordatu, že preje pa bo o konkordatu referiral v poslanskem klubu JRZ. V odboru za proučevanje konkordatu, ki je bil izvoljen pred sedmimi meseci, so, kakor posnemamo po »Obzoru«, ti-le narodni poslanci: dr. Voja Janjić, predsednik, Artur Mahnik, podpredsednik, dr. Časlav Nikitović, tajnik, dr. Vekoslav Miletić, Niko Lazarević, Bogoljub Knežević, Ljuba Pantić, Luka Kostrenčić, Karel Gajšek, Anton Videc, dr. Ljudevit Auer, Pavao Matić, Milan Banić, Mita Dimitrijević, Mihaljo Lešević, dr. Kosta Kumanudi, dr. Vasa Jovanović, dr. Ivan Jančić in Velja Jojić. Včeraj je bila skupna seja narodnih poslancev in senatorjev JNS. Razpravljali so o stališču, ki ga bodo zavzeli napram konkordatu.

In dr. Kukovočevu »gibanje« Socialisti

Socialisti so lani julija meseca sklenili sporazum s skupino »Slovenska zemlja«, na katere čelu so bili takrat dr. Vekoslav Kukovec, dr. Dobovisek in dr. Dragotin Lončar, ter se zedinili z njo za skupen akcijski program. V skupini okrog »Slovenske Zemlje« je prišlo še pozimi do velikih nesoglasij, kar je imelo za posledico, da je list »Slovenska Zemlja« prenehal izhajati, politična skupina sama pa se je razbila v dve struji: v Dobovisek-Lončarjevo in Kukovočevu. Prva je dobila blagoslov dr. Mačka, dočim je bila druga izločena iz Mačkovega pokreta. Dr. Kukovcu ni sedaj preostalo nič drugega, kakor da osnuje svoj samostojen pokret, ki mu je dal duhovito ime — »slovensko kmetijsko-delavsko gibanje«. S tem je bil seveda razbit sporazum, ki ga je skupina okrog »Slovenske zemlje« sklenila s socialisti, ker je ta skupina prenehala obstojati. Na to stališče so se tudi postavili socialisti in z dopisom, naslovljenim na obe struji — dr. Kukovočevu in Dobovisek-Lončarjevo, odpovedali ta sporazum, češ, »naš takratni sporogodbenik ne obstoja več, torej je tudi dogovor z dne 20. julija 1936. postal brezpredmeten«. Na ta dopis je postal dr. Kukovec socialističnemu prvaku Josipu Petjevanu v Mariboru pismo, v katerem se je med drugim, kakor čitamo v »Delavski politiki«, takole izrazil: »Dogovor z dne 20. 7. 1936. med socialisti in »Slov. zemljom« je imel namen odtrgati vodstvo socialnih demokratov od tabora centralistov in unitaristov in ga pridobiti za misel skupnosti kmetov in delavcev, ni pa bil namen, da ta pogodbenikom priložnost enostransko in po lastnih taktičnih koristih soditi utrjenost drugega pogodbenika...« To pismo je izzvalo v socialističnih vrstah razumljivo nerazpoloženje in nanj sta reagirala socialistična prvaka Petjevan in Eržen s tem-le dopisom dr. Kukovcu: »... od Vas pisano pismo po svoji nečuvstnosti dokazuje, da ste ga pisali po narekovanju tistih uskokov, ki se skrivajo za Vašimi pleči. Osebnost Vas obžalujeva, da prevzemate za take stvari odgovornost in sva samo veselja, da sva rešena vsake zveze z Vašo okolico. Od Vas izraženi želji, naj se odkloni javno razpravljanje o tej stvari, se ne moreva priključiti, ker je v prid zdravemu razvoju našega javnega življenja, da se škodljivi izrastki, kadar je treba, tudi javno ožigosajo.« — Tej »ločitvi duhov« je »Delavska politika« posvetila uvodnik, ki ga zaključuje tako-le: »Z »gibanjem« se bomo, če bo treba, še pečati, saj dobro poznamo pitje, ki se zbira v tem gnezdu.«

Pravo in nepravo junaško delo

Dasi so tudi Čehoslovaki imeli — tako izvaja »Javnost« — svojo majniško deklaracijo z istim »habsburško-lorenskim« re-pom, kakor mi, vendar je (baš radi tega!) niso slavlili kot junaško delo, ali so zato in še kako proslavljali dejansko junaško delo — veliko zmago dobrovoljcev pri Zborovu proti isti habsburško-lorenski dinastiji... Pri tej priliki je bil tudi objavljen zbornik v slavo dobrovoljcev, v katerem je senator Klofač, eden najhrabrejših politikov in mučnikov v borbi za svobodo proti Avstriji, ki je toliko let preživel po ječah, — napisal te-le značilne besede: »Kadarkoli srečam koga izmed udeležencev bitke pri Zborovu, imam čut, da sem — tudi navzlic vsemu, kar sem storil v borbi za narodno stvar — tako majhen v primeru z onimi, ki so s puško v roki skupno s svojim padlimi tovariši dokazali svojo dejansko ljubezen do domovine.«

Čuvajte Jugoslavijo!

Carib. 8. julija. Beograd 10. Pariz 16.80. London 21.645. New York 466.875. Bruselj 73.525. Milan 23. Amsterdam 240.125. Berlin 175.35. Dunaj 82.10. Praga 16.94. Varšava 89.05. Bukarešta 8.95.

Kongres mladinoslovcev v Ljubljani

O telesnih in duševnih funkcijah otroka in mladostnika, ki jih raziskuje moderen filolog

Ljubljana, 8. julija. Po srečnem premaganju raznih ovir in težko je bil le dovoljen II. vseslovenski pedološki kongres v Ljubljani, katerega bo priredil 26. 27. in 28. avgusta stalni slovenski odbor za pripravljanje mladinoslovnih kongresov v slovenskih državah. Predsednik tega odbora je profesor Masarykove univerze v Brnu Slovenec dr. Mihajlo Rostohar, člani pa so prof. dr. Ozvald

iz Ljubljane, prof. dr. Bujas iz Zagreba, zdravnik dr. Mandić iz Zagreba, prof. Štefanovič iz Beograda, inšpektor Ramadanović iz Zemun, dr. Jaxa-Bykowski, univerzitetni profesor v Poznanju, dr. Stefan Baley, univerzitetni profesor v Varšavi, dr. Jan Uher, profesor Masarykove univerze v Brnu, tajnik stalnega odbora, inšpektor v ministrstvu Zeman in prof. Kubalek, oba iz Prage.

KAJ JE PEDOLOGIJA

Prvi pedološki vseslovenski kongres je bil l. 1933. v Brnu. Mladinoslovje ali pedologija je znanost o otroku in mladostniku, in sicer raziskuje ta znanost vse pogoje in činitele, od katerih je odvisen duševni razvoj otroka in mladostnika. Mladinoslovje obsega več posebnih strok, na primer biologijo otroka in mladostnika, ki raziskuje telesni ali fiziološki razvoj. Pedopsihologija se peča samo z duševnim življenjem otroka in mladostnika, pedopsihopatologija raziskuje oblike in vzroke duševne defektnosti otroka in mladostnika, pedopsihologija raziskuje činitele, ki ovirajo ali pospešujejo ter kakorkoli vplivajo na otroka v kolikor izvirajo iz družbe, zajednice ali okolja, v katerem otrok živi in dorašča.

Pedokriminologija se peča z zločinskimi mladostniki ter proučuje, v kakšnih notranjih in zunanjih činiteljih je pogojena zločinstvo mladostnika. So pa še druge znanstvene discipline iz področja pedologije, ki proučujejo duševno in telesno plat predvsem otrokovega in mladostnikovega bitja in življenja. Vse stroke mladinoslovja pa imajo skupno osnovo, in to je življenje razvoj in rast otroka v njih najrazličnejših oblikah. Pedologija ni samo predmet znanstvenega raziskovanja, temveč so njeni izsledki važni in potrebni za praktičnega pedagoga, saj je bilo praktično, živo življenje, ki je mladinoslovem vsililo vse probleme, ki jih s pomočjo pozitivnih metod proučujejo posamezne stroke mladinoslovja.

UPORABA V PRAKTIČNI VZGOJI

Pedagog, ki vzgaja in izobražuje otroka in mladostnika, mora poznati duševno in telesno strukturo svojega gojenca, vedeti mora, kako se duševno in telesno razvija,

kako raste, le tedaj bo z uspehom vzgajal in izobraževal ter dosegel svoj pedagoški cilj. Zaradi tega potrebuje praktični pedagog mladinoslovca kakor riba vodo. Mladinoslovec mu pove, kakšna je razvojna stopnja otroka v različnih dobah, s katerimi duševnimi funkcijami sme računati in katere še niso aktivne, ker bo le tedaj, če je o vsem tem poučen, vedel vreti pravo seme v pravi čas v njivo otrokove duševnosti, tako da bo vzklilo. Pedagog mora vedeti tudi, v koliki meri se v določenih dobah pojavljajo določene funkcije in otrokovi duševnosti, s katerimi otrok pridoma dojame obrazovne dobrine, ki naj otroka izoblikujejo v takega ali drugega človeka. Otroku namreč ni odrasli človek v malem, temveč je bitje s svojevrstno strukturo in celoto zase, katere zakone je treba poznati. Mladinoslovec pojasnjuje vsa ta za pedagoga prevažna in prepotrebna vprašanja.

Ne samo duševne funkcije otroka in mladostnika mora praktični pedagog poznati, temveč tudi telesne funkcije in vse činitele, ki se tičejo telesnega razvoja otroka in mladostnika. Te probleme proučuje znanstvena pedobiologija. Danes že vedo vsi moderni pedagogi, da je telesna vzgoja ravnotako važna kakor zgolj duševna vzgoja. Problem telesne vzgoje je med najvažnejšimi problemi sodobne pedagogike in zaradi tega se je bilo treba tega problema lotiti znanstveno. To znanstveno delo opravi danes pedobiolog s pomočjo dovršene znanstvene metode. Tudi praktični otroški zdravnik je zainteresiran na teh vprašanjih. Dolej jih je moral sam reševati preden je mogel izvršiti potrebne korekture v nenormalnem telesnem razvoju.

Mladostnih zločincev je čedalje več in vse kazenske sankcije kriminalnosti mladostnika ne morejo odpraviti. Zdrav pedagoški instinkt je spoznal, da je treba pobijati zločinstvo mladostnikov na drug način nego samo s kazensko prakso. Začeti je treba boj proti činitelem, ki omogočajo zločine mladostnika, kajti mladostni zločinec je bolj igralec nekaterih socialnih in individualnih činiteljev.

Pedokriminologija je danes zelo aktualna veda ne le za praktičnega pedagoga in pravnika, temveč tudi za socialnega zaščitnika. V vseh praktičnih poklicih vidimo, kako potreben je pravi človek na pravem mestu. Vsak človek ni sposoben za vse naloge življenja v enaki meri. Samo tisti, ki ni zgrešil poklica, ki je kos nalogam, gam poklica s svojimi sposobnostmi, je pravi mož na pravem mestu, ki lahko razvije svoje sposobnosti do vrhuna. Vsa vprašanja o sposobnostih gojenca za razne poklice rešuje danes znanstveno in strokovno psihotehnika in svoje izsledke praktično uporablja v poklicnih posvetovalnicah.

PRI NAS VSE V POVOLJI

Vsa ta vprašanja živo zanimajo tudi jugoslovanskega pedagoga, otroškega zdravnika, mladinskega sodnika, socialnega zaščitnika mladine in tudi starše. Mladinoslovni študij je v češkoslovaški republiki in v poljski republiki že na zelo visoki stopnji, tako da v marsičem prekaša slična prizadevanja pri Nemcih in pri Francozih. V Jugoslaviji je tak študij šele v povojih. Z odločitvijo, da bo drugi vseslovenski mladinoslovni kongres v Ljubljani, je ustrezno želji zlasti jugoslovanskih pedagogov, ki bodo imeli priložnost spoznati na predavanjih vse stroke pedologije. Kongres bo brez dvoma zelo koristil našim mladinoslovcem, saj bodo o najbolj važnih problemih s tega področja predavali priznani znanstveniki iz Poljske, Češkoslovaške, Jugoslavije in Bolgarije.

Častni predsednik kongresa bo rektor ljubljanske univerze dr. Maks Samec, pokrovitelj pa knez-namestnik Pavle.

ki sjetraj punaj mesta čakajo na kmetičke ženske, prekupejoje živila in ista potem po mnogo dražji ceni prodajajo na trgu. Vsakdo, ki kaj takega opazi, naj to prijavi mestnemu stražniku na glavnem trgu in prekupevalci bodo najstrože kaznovani.

Ob zaključku se je bil sprosta tudi predlog, da se končno vendar še enkrat uredi vprašanje spomenik padlim vojakom in spomenike pok. generalu Majstru. Sklenjeno je bilo, da se v najkrajšem času skliče širša seja vseh marodajnih faktorjev, ki naj to vprašanje končno uredi, tako da bo odkritje spomenika in plošče najkasneje letos v oktobru. Ob tej priliki opozarjamo še sedaj, da so denarna sredstva, zbrana svoj čas za spomenik padlim vojakom, lasti celokupnega Kamniškega, v katerem tvorijo večino napredno orientirani ljudje in da ti ne bodo nikdar privolili, da se vprašanje spomenika padlim vojakom rešuje na način, kakor je to predvidel »Čerkveni vestnik kamniške, mekingske in neveljske župnije« od 25. maja t. l., t. j. da se spomenik padlim vojakom porabi kot nekaj fundament evharističnemu križu, radi katerega so oblasti po nedolžnem preganjanju napredno kamniško mladino, evharistični križ še daleč ne služi kot simbol vere in cerkve, ampak služi kot demonstrativen simbol moči bivše SLS in je znak skrajne neokumnosti, če ne kaj hujšega, postavljati na spomenike mrtvih politične križe.

Belokrajina gospodarsko propada

Črnomelj, 7. julija. Belokrajina je bila Eldorado nekdanjih mogotcev, ki so tu gradili trdne gračve in zasedli velika posestva. Takoj po vojni so prihiteli k nam podjetni ljudje, da bi se okoristili z našimi gozdovi, rudami in drugim naravnim bogastvom. Nastale so tovarne in otvorili so se denarni zavodi, povečal se je blagovni in denarni promet, vse to pa z namenom hitre obogatitve. Zgradile so se tovarne, zapolnilo se je lepo število delavcev domačin in tujih, zgradile so se tri parne žage velikega obsega, da so poedine zaposlile do 100 delavcev, doma in v gozdovih. Trgovski promet je bil temu primeren, tudi gostilne so poslovale in naši sejmji so bili izredno dobro obiskani.

Pred leti je pa nastopila denarna kriza po vsej državi, a posebno pri nas, trgovina je opesala, blagovni in denarni promet je padel daleč izpod normale. Odslovili so delavce in nameščenice, reducirali na minimum delo, koli v tovarniških podjetjih tili v obratih. Denarstvo je hiralo, dčker ni končno prenehal posloovati največji denarni zavod, drugi mali se še za silo držijo, hirajo in čene bo kmalu odpomoči od nikoder, bo dolga bolezen sigurna smrt.

Zadnji smrtni udarec je mogotčini »Jugoles«, največja lesna industrija, ki je bila dozdnevno fundirana na trdnih tleh. Umolknila so parne sirene, tovarniške lokomotive so obtele in bodo šle za staro železo v livarno. Jeremija se je zjokal nad propadajo mesta, tudi mi bi se lahko zjokali, ko vidimo puste barse, v katerih je bilo toli bujno vrveje. Tračnice so odstranjene, samo pragi gnijejo, stavbe so na pročaj za drva.

Lastniki niso propadli, temveč so obogatili in se umaknili iz oblinim plenom, začeti jih varuje, da uživajo še dalje sadove dela drugih. Bukovje, Rog in še druga imena, ki znala povedati, koliko lesa so dali za izvoz v neznane kraje za ogromne vacne, od katerih je dobila Belokrajina le malo ali pa nič.

Ostane le še upanje, da premogovnik ne bo tako žalostno končal. Domačini od vsega svojega prirodnega bogastva pa le nimajo nobene ali pa zelo malo koristi. Le malo jih je, ki so malo izkoristili priložnosti.

Strojniki in kolektivna pogodba

Ljubljana, 8. julija. Čitatelje smo že seznanili z zahtevami strojnikov, ki po značaju svojega dela spadajo bolj v nameštensko kakor delavsko stroko. Zveza strojnikov je predložila Zvezi industrij osnutek kolektivne pogodbe za strojnike in kurjače, zdaj pa čaka na pogajanja za sklenitev pogodbe. Od Zveze strojnikov smo prejeli:

Osnutek kolektivne pogodbe smo poslali Zvezi industrij že 2. junija in zdi se nam potrebno naglasiti, da je rok 6 tednov dovolj dolg za odgovor članov Zveze industrij ter bi se pogajanja za sklenitev pogodbe že lahko začela.

V posameznih podjetjih, kjer so zaposleni tudi strojniki, so v veljavi kolektivne pogodbe, ki so pa za strojnike nesprejemljive, ker strojniki niso sodelovali pri sklepanju teh pogodb in niso bili povabljeni k pogajanjem. Zato je potrebno skleniti za stroko strojnikov in kurjačev pri vseh podjetjih v naši banovni kraj tudi v drugih banovinah enotno kolektivno pogodbo. Nekateri se izgovarjajo na novo uredbo o minimalnih medzah ter na postopek o izvajanju te uredbe, češ da ne predpisuje, kako se naj sklepajo kolektivne pogodbe za takšno stroko, kakršna je strojniki. Vendar podjetja lahko sklenejo kolektivno pogodbo ne glede na novo uredbo. Pri nekaterih podjetjih so pa že itak v veljavi kolektivne pogodbe za strojnike. Zveza strojnikov je pokazala dovolj uvidenosti in zahteve po osnutku kolektivne pogodbe nikakor niso pretirane, zlasti se, ker so se življenjske potrebe letos silno podražile, dočim so merze še vedno zelo nizke, kakor so jih podjetniki znižali za časa krize. Zato strojniki pričakujejo, da jim bodo podjetja priznala pravico do ureditve delovnih razmer po predpisih socialne zakonodaje.

Izgovor, da so posamezna podjetja med krizo utrpela silno škodo, ne more ovirati delodajalcev, da bi ne sklenili kolektivne pogodbe in tudi ne upravičevati zavlačevanja pogajanj. Dovolji je znano, da so nekatera podjetja izrabljala krizo za zniževanje mezd. Stroka strojnikov in kurjačev doslej je nima urejenih delovnih pogojev, zlasti ne v lesni in rudarski industriji, kjer nekatera podjetja grobo krše pravilnik o upravljanju parnih naprav. Oblasti bi imele hvalježno nalogo, da bi se nekoliko pozanimala za obratovanje nekaterih strojnih obrstov. Pričakujemo, da bodo na pristoj-

nihih mestih ugodili našim zahtevam ter sklenili čimprej pogajanja. Zveza strojnikov bi ne želela uporabiti v mezdnem boju zadnjega sredstva, čemur se pa ne bo mogla izogniti, če ne bo naša razumevanja za svoje zahteve. Ker so nekatera podjetja izjavila našim članom, da so pripravljena podpisati kolektivno pogodbo po našem osnutku, pričakujemo uvidenost tudi drugih podjetij, da bo prišlo do mirne poravnave.

OUZD v juniju

Ljubljana, 8. julija. OUZD v Ljubljani objavlja statistične podatke o stanju zavarovanja v juniju. Povprečno je bilo zavarovanih 64.482 moških in 35.121 žensk, skupaj 99.603 (v primeri z junijem lanskega leta + 11.563.) Bolnikov je bilo povprečno 2746 (+ 236). Povprečna dnevna zavarovana mezda je znašala 23.52, celokupna dnevna zavarovana mezda pa 2.342.860.60 din (+ 352.704.80).

Naša gospodarska delavnost je zdaj v najpovoljnejši konjunkturi. Število zavarovanih delavcev se dviga v tempu, kakršnega se nismo poznali. Povprečno število zavarovancev je doseglo 99.603, v drugi polovici junija pa je bilo že prekoračeno število 100.000. Letni prirast znaša v primeri z junijem 1936 11.563, v primeri z junijem predlanskega leta 17. 113, v primeri z junijem 1934 16.800, v primeri z junijem 1933 pa 21.037 delavcev. Še važnejše je pa v gospodarskem in socialnem pogledu napredovanje delavskih mezd, ki so dosegle letos v juniju 23.52 din in je znašal letni prirast 91 par. Z naraščanjem zaposlenosti je naraslo tudi absolutno število bolnikov, toda njih odstotek ne kaže nobenih bistvenih sprememb. Porast števila zavarovancev in delavskih plač je dvignil celokupno dnevno zavarovano mezdo za 352.704.80 din na 2.342.860.60.

Gad jo je pičil

Trbovlje, 7. julija. Zadnje dni je napačila pri nas sezona borovnic. Zed v dopoldanskih urah odhajajo cele skupine odraslih otrok v bližnje gozdove po borovnice. Zlasti mnogo mladine pa gre po borovnice popoldne, ko solnce najbolj pripeka, menda zato, da se v senčnih gozdovih ohladi. Pa so tudi gozdovi v sedanjih vročinah silno nevarni. Nevarnosti leži poluhljeno skrita pod borovni nižji grmičji ter preži na svojo žrtev. To so strupene kače, gadje in modrasi, ki jih je letos v naših gozdovih posebno veliko, zlasti na prisojnih gozdih potocih, kjer so seveda tudi borovnice najbujnejše obrodile. V ponedeljek popoldne je med drugimi šla tudi hčerka upokojenega rudarja g. Tobija Sajovice z Njive v bližnje gozdove nabirat borovnice. Kakor mnogim delavcem tako so bile tudi Sajovičevi družini borovnice vsako leto v skromen prihodek, zato so jih otroci pridno nabirali. Seveda deklica ni slutila, da jo čaka v gozdu nesreča. Ko je že nekaj časa nabirala borovnice, je nenakrat začutila v desni roki ekeleto bolečino. Odšla je hitro domov in k zdravniku, ki ji je nudil prvo pomoč. Kljub zdravniški pomoči pa je Sajovičeva še danes v nevarnosti. V roki čuti silno bolečino, tako da je prečula vso noč. Ker pa je bila nudena učinkovita zdravniška pomoč in je preteklo od kačjega pika že nad 48 ur, je verjetno, da je tudi nevarnost za njeno življenje že minila.

Vse, ki hodijo v sedanjih vročih dneh v gozdove in pešena pobočja trtovalske okolice opozarjamo na nevarnost strupenih kač, zlasti pa naj bi mladina bosa ne zahajala v gozdove.

Iz Maribora

Obrtniki na VI. Mariborskem tednu. Prireditve Mariborskih tednov imajo namen prikazati delovanje in napredek naše obrti, trgovine in industrije. Vsi razstavljalci se zavedajo važnosti sodelovanja na Mariborskem tednu, zato se že dalje časa pred otvoritvijo vneto pripravljajo. Ena najzanimivejših razstav je vsako leto razstava naših agilnih obrtnikov, saj pa je tudi zelo pestra in tako za obrtnike kakor za občevalce koristna. Tudi letos so se mariborski obrtniki odločili za sodelovanje na Mariborskem tednu. Po pripravih sodeb bo njihova razstava letos še večja in zanimivejša, saj bodo razstavljali obrtniki vseh strok. Obiskovalci MT bodo lahko občudovali praktične izdelke na obrtniški razstavi in ugotovili lep napredek. Obrtniška razstava pa ima namen koristiti tudi obrtnikom samim, saj je znano, da nimajo baš rožnatega položaja. Prav zato je njihova marljivost in želja pripraviti čim lepšo razstavo še tem bolj upoštevanja vredna. Ker je za obisk VI. MT, ki se bo vršil od 31. julija do 8. avgusta, dovoljena polovica voznina, je pričakovati zelo mnogo obiskovalcev, ki bodo znali upoštevati agilnost mariborskih obrtnikov.

Vlom v občinsko blagajno. V torek zjutraj je bila mariborska policija brzjavno obveščena o drznem vlovu v občinsko blagajno pri Sv. Marjeti nižje Ptuja. Tja je odšel tukajšnji daktiloskop, ki bo skušal najti sled za vlomilec. Neznanci so odnesli, kakor pravi poročilo, večjo vsoto denarja in dragocene listine.

Gibanje mariborskih stavbenih delavcev. Med tukajšnjimi stavbenimi delavci je zopet opaziti mezdno gibanje. Baje niso za dovoljni s svojim položajem. Zato je sklenila Zveza stavbenih delavcev v Mariboru za drevi ob 19. uri na vrtu Uniona izredni občni zbor, na katerem bodo obravnavali važna stavevska vprašanja.

Samomor s špiritom. V svojem stanovanju na Melski cesti 65 je hotel večkrat končati življenje 25letni hotelski vratar Engelbert B. V samonornem namenu je izpil četrt litra spirita, ki pa ni deloval tako, kakor je obupane hotel. Poklical se rekevalce, ki so mu nudili orvo pomoč. Engelbert je že izven nevarnosti.

Lokomotiva ga je razmesarila. V torek se je ob 12.30 v Bistrici pri Rušah vrzel pod vlak 42letni železniški pomožni delavec Avgust Robnik iz Bezene pri Rušah. Lokomotiva je nesrečnega popolnoma razmesarila. Bil je na mestu mrtve. Robnik je bil kakor navadno, v službi na korškem kolodvoru v Mariboru. Dopoldne je odšel iz delavnice pod preležavo, da gre k zdravniku. Toda šel je v neresolovljno smrt. Vzrok samomora so družinske razmere.

Kača je pičila na travniku 17letnega hlapca Stanka Zunka iz Selnice ob Dravi, ko je kosil. Poškodovanec se zdravi v bolnišnici.

Novi objekt Požitniškega doma kraljice Marije. V nedeljo 18. t. m. ob 9. uri bo blagoslovil knezofolj g. dr. Ivan Tomažič ob prisotnosti zastopnikov oblasti nove objektje na Požitniškem domu kraljice Marije pri Sv. Martinu na Pohorju.

Belokrajina

KOLEBAR

Danes: Četrtek, 7. julija katoličani: Elibabeta.

DANASJE PRIREDITVE

Kino Ideal: Barkarola.

Kino Union: Raskolnikov.

Kino Slika: Otroci Pavlove ulice (ob 20.30).

Banka Matka literarni večer ga. Marije Vetrinake ob 20. v dvorani bivšega hotela Tivolija.

DEŠURNE LEKARNE

Danes: Dr. Kmet, Tyrševa cesta 43, Trnkocay ded., Mestni trg 4, Ustari, Se-lenburgova ulica 7.

Invod sita

Kdo bi si mislil, da znano pri nas graditi tudi moderne avtomobilske ceste? Če se vozijo po naših nemodernih kolovoznih cestah, se ti zdi res neverjetno, da bi bili tega zmoini. Pa smo in še kako! Kar pojdi pogledat tja gori proti Kranju, kako imenitno znano graditi široke in gladke avtomobilske ceste. Najprej smo dolgo sklepali in sklepali, dokler nismo sklenili pogniti avtomobilistom od Ljubljane tja gori do Kranja lepo ravno betonirano preprogo, da se bodo lahko vozili po njej kakor po biljardni mizi. Ko je bilo to sklenjeno, smo zavili rokave in se lotili dela. Zapri smo cesto, postavili čez njo »šrang« in napisali nad njo, da je vsem promet po nji prepovedan. Kdor se hoče še voziti, naj se vozi tam okoli Šmarne gore ali koder pač hoče, kajti med Kranjem in Ljubljano gradimo moderno avtomobilsko cesto. In gradimo jo, da lahko vse svet stmi. Kje so Italijani in kje Nemci s svojimi avtomobilskimi cestami? Nemci grade sicer 25 m široke avtomobilske ceste, nam pa tako široke niso potrebne, ker naši avtomobilisti niso pijani, da bi jim avtomobili plesali z desne na levo. Zato jih pa gradimo te naše ceste tako naglo, da se bo lahko že bodoče pokolenje vozilo po njih.

Ne vemo, kako bo s prometom po novi cesti med Ljubljano in Kranjem. Če bo skoraj že dograjeni del v doglednem času odprti promet, bo cesta zopet kotolasta in razvrana, ko bo dograjeni priključen drugi del. Tako bomo lahko v etapah gradili novo cesto kar nepretrgoma in venomer od enega konca do drugega in zopet od začetka do konca, nekako tako kakor če bi vlekli kačo, ki se sproti od repa proti glavi požira.

Iz Celja

—c Onesnaževanje Savinje in mestni svet. V petek 9. t. m. ob 18. bo imel mestni svet izredno sejo, na kateri bo razpravljal in sklepal o ukrepih proti katastrofalnemu onesnaževanju Savinje po raznih industrijskih podjetjih.

—c Tragična smrt občinske reve. Pred dnevi smo poročali, da se je v Laškem težko ponesrečila 87-letna občinska reva Helena Šarnerjeva. Dne 1. t. m. dopoldne je padla doma po stopnicah ter si zlomila desno roko, poškodovala levo roko in nos in dobila tudi notranje poškodbe. Ponesrečenko so prepeljali v celjsko bolnico, kjer je v sredo zjutraj podlegla poškodbam.

—c V celjski bolnici sta umrla v sredo 65-letni občinski revež Josip Kolar iz Loč pri Poljanah in 31-letna žena tovarniškega delavca Ivana Rekova z Malega vrha pri Smartnem ob Paki.

—c Dve nesreči. V ponedeljek je padel 16-letni sin zidarja Josip Gasperz iz Celovca v Turskem zlebu v Savinjskih planinah tako nesrečno, da si je zlomil desno roko. V nedeljo si je 43-letni, v rudniku v Ljubljah nameščen strelski mojster Franc Pušnik pri padcu s kolesa zlomil levo nogo v členku. Oba ponesrečenca so prepeljali v celjsko bolnico.

—c Pregled motornih vozil. V ponedeljek 12. t. m. ob 15.30 dalje bo na Dečkovem trgu v Celju pregled vseh motornih vozil, ki služijo javnemu prometu (avtobusov in avtomotokijev), za drugo polletje in sicer za mesto Celje ter za celjski, konjski, šmarški in gornjevraški srez. K pregledu se pozivajo tudi lastniki novih vozil in onih vozil, ki so bila v popravilu in letos še niso bila pregledana.

Iz Trbovelj

— Gospodinja Šola v Trbovljah bo sprejela tudi letos 24 učenk. Prosilke naj naslovijo prošnje na Društvo za varstvo otrok in mladinsko skrb v Trbovljah ter prilože prošnji spricvalno o dovršeni šolski obveznosti. Prošnje je vlagati do 25. avgusta. Pri sprejemu imajo prednost starejša dekleta.

— Jubilej gasilske čete. V nedeljo je proslavljala gasilska četa pri Sv. Katarini nad Trbovljami svoj 10letni delovni jubilej. Gasilska četa Sv. Katarina se prav za prav lahko imenuje kmetijska gasilska četa laške gasilske župe, kajti njeno članstvo se rekrutira izključno iz kmetijskih fantov in kmetijskih gospodarjev, ki so ustvarili svojo gasilsko četo zgolj zato, da si ohranijo svoje imetje pred nevarnostjo požara in da se potom gasilske župe izobražujejo. V četi vlada stroga disciplina, saj se je velika večina članstva priučila pri vojakih in četi, ki ima take člane mora napredovati. Jubilej so počastili številni gasilski sednih četi in gasilstvu naklonjenim občinstvom. Uvodoma so združeni gasilski zbori gasilskih čet zapeli gasilsko himno, nato pa je župni starešina g. Guček v izbranih besedah orisal zgodovino čete, ter podprl zgledno marljivost, vzorno disciplino in vsestranski napredek mlade čete, končno pa se je spomnil še ustanovitelja čete g. Jurčeca, katerega imajo gasilci še vsi v najlepšem spominu. Na lično prirejenem odru blizu malega gasilskega doma so gasilci nato odigrali še igro »Samo gasilca hoče«, ki je vzbudila mnogo smeha in zadovoljstva gledalcev, nato pa je zapel zbor rudniške in domače čete pod vodstvom marljivave gasilskega zborovodje g. Jermana Janka nekaj lepih narodnih pesmi, ki so mogočno dvignile že itak razglašeno razpoloženje udeležencev. Za prijetno zabavo je nato še poskrbel godba in pesem domačih prirediteljev in tako so se prijatelji našega gasilstva le težko ločili od te prelepe planinske postojanke pod Mrzlico, še težje pa seveda naši fantje od brhkih Katarinčank, ki so tako izvršno poskrbele, da je prirediteljev razdvoje le po končala.

Kamniške občinske zadeve

Nasprotniki gasilstva v občinski upravi — Nova postaja meroizkusnega urada

Kamnik, 7. julija. Imenovana začasna občinska uprava je imela v nedeljo ob 10. uri sejo, na kateri je sklepala o tekočih občinskih zadevah. Seja je bila prav zanimiva in gotovo bo zanimalo kamniško javnost, o čem so govorile občinski sklepi in kaj so sklenili. Po običajnem čitanju zapisnika zadnje seje se je takoj razvila debata o mestnem kopalšču in odškodnini, katero zahteva zakupnica kopalškega bufteta za škodo, katero je utrpela pred kratkim, ko je voda po nevhiti prestopila strugo, ker je občinski nastavljenec odnesel dvom ročice za dvigavanje zatvornice. Zahteva za kupnino je bila odbita. — Nato je prišla v debato vloga kamniške gasilske čete, ki prosi za Mestni park ob priliki proslave 55 letnice ustanovitve čete in razvija prapora, ki je združena z izletom gasilske zajednice dravske banovine v dne 17. in 18. t. m. Obenem so gasilci naprosili občino, da zabije spominski žebelj v novi prapor. Tu je nastala takoj burna debata. Odbornik g. Beč je izjavil, da smatra predsednik čete g. Cerer gasilsko četo za politično društvo. To, a je razvidno iz tega, ker je odstranil g. Beča kot člana kino-uprave. Dalje je izjavil, da se mu zdi razvijanje četnega prapora, odveč, ker hočejo ti ljudje s tem delati samo nepotreben pomp. Drugi odborniki so pripomnili, da bi bilo bolj potrebno četi nabaviti cevi in ostalo orodje, za kar ji daje občina že itak dovolj podpore. Kot edina zagovornika sta nastopila g. Mächtigt, ki je izjavil, da mora občina že radi občaja izkazati pozornost in naklonjenost dobrodušnemu društvu in pa g. Albrecht, ki je rekel da naj se prošnji gasilske čete ustreže že zaradi kritike kakor je odbor prošnji ugodil in pooblastil g. Beča, da kot zastopnik občine zabije zlat žebelj v novi prapor.

Meroizkusni urad v Ljubljani namerava ustanoviti nekeje v bližini Kamnika svoje postajo. Strčki za inventar bi znašali okrog 4000 dinarjev, katere naj bi krila kamniška mestna občina. Prav umesten je bil sklep, da občina prispeva 2000 dinarjev v primeru, če se ta postaja ustanovi.

vi v Kamniku, ostanek pa bi prispevalo združenje trgovcev in gostilničarjev.

Mestna elektrika Kreger & Fajfaja sta s svojo vlogo javljala potrebo popravila cestnega omrežja, drog, v, železnih nosilcev in izmenjavo varoval ter olja v transformatorju. Zopet se je oglasil g. Beč, ki je zahteval, da se podjetje v priratu popravi stavi pod njegovo kontrolo, da ne bodo računali previsoki, kot je bilo to pri instalaciji cestne razsvetljave, kjer si je podjetje zaračunalo 88 dinarjev za eno armaturo, a v Ljubljani se po njegovih informacijah dobe take armature že za 40 dinarjev. Montiralna sta tudi material, ki že danes rjavi itd. itd. G. Beč je vztrajal pri svoji zahtevi, da se podjetju radi tega odbije od računa 20%, za kar nosi on polno odgovornost. Sklenjeno je bilo da se od podjetja zahteva preračun za omenjena popravila barvanje železnih nosilcev da se razpiše, drogove in transformatorsko olje pa nabavi občina v lastni režiji.

Mesarska zadruga je vložila prošnjo, da se ob tržnih dnevih t. j. ob torkih in sobotah zabrani uvoz mesa in prodaja na stojnicah, ker kamniški mesarji trpe radi tega veliko škodo. S to vlogo so bili mestni občje postavljenci pred zelo neugodno alternativo. Ali naj zadržijo 6 kamniških mesarjev in jim s tem dajo močnost, da povisajo cene mesa, ali naj zaščitijo konzumente ki ravno radi uvoza ob torkih in sobotah lahko kupujejo meso po nižjih cenah in v zelo dobri kvaletiti. Na tako prošnjo se pač težko daje hitra odločitev. Sklenjeno je bilo, da se prošnja začnekrat odloži in se jo eventualno posneje definitivno reši, v korist ene ali druge stranke. Najumestnejša bi bila pač rešitev vloge na ta način, da se kamniški mesarjem predloži, naj prodajajo boljše meso po cenah, ki bodo konkurenčne onim na stojnicah in prav gotovo bodo vsi meščani kupovali pri njih, konkurenca pa se ob tržnih dnevih gotovo ne bo več pojavljala. — Še en imeniten sklep, ki bo prav gotovo všeč vsem našim dobrim gospodinjim. Občinski odborniki so sklenili, da se bo odsej vodila stroga evidenca nad prekupevalci,

DNEVNE VESTI

— Trgovinska pogodba s Italijo. Pogodba stalnega jugoslovensko-italijanskega mešanega trgovskega odbora, ki se je sklenila 28. junija v Rimu, se nadaljuje. O pogodbi ni objavljeno nobenih uradnih poročil, pač pa italijanski tisk od časa do časa poroča, da ugodno napreduje. »Glasnik« zavrača za pospeševanje zunanje trgovine piše v zadnji številki, da se bo najbrž proučila možnost povečanja izvoznih kontingenov, ter izenačenja pogojev in možnosti konkurence za uvoz našega blaga pod istimi pogoji kakor jih uživata pri uvozu v Italijo Avstrija in Madžarska. Nadalje se bo obravnavalo vprašanje stalnega prometa, kliringa in posebnih potreb glede na naša razdelitvena železniška, pomorskega in zračnega blagovnega prometa.

— Premije za izvoz jabolk v Nemčijo. V sverho podpiranja izvoza svežih jabolk v Nemčijo razpisuje Privilegirana izvozna družba premijo po 25 Din za 100 kg. Premije bo izplačevala na temelju verificiranih carinskih potrdil, za katere daje izvoznikom na razpolago potrebne tiskovine. Od letošnjega kontingenta 1700 vagonov jabolk za izvoz v Nemčijo v času od 15. julija do 31. decembra se dovoljuje za enkrat prva kvota 40.000 metriskih stofov jabolk za carinski uvoz od 15. julija do 24. septembra s carino 4,50 mark za 100 kg preko obmejnih postaj Bodenbach, Libau, Mittelwald, Oderberg, Passau, Reitzenheim in Salzburg na temelju pisnega dovoljenja Privilegirane izvozne družbe. Vsaka pošiljka mora biti opremljena z jugoslovenskim fotopostopnim potrdilom. Izvoz jabolk, kjer se je pojavila uš San Jose, je v Nemčijo prepovedan.

— Zagrebška nadškofija kupila dvorec in posestvo Mokrice. Stari zgodovinski grad Mokrice na meji med Hrvaško in Slovenijo je dobil novega lastnika. Kupila ga je v vsemu pripadajočimi zemljišči zagrebška nadškofija za 4.500.000 Din. Nadškofija namerava urediti v njem okrevanje za klerike vseh škofij. Razen tega bodo imele v njem tečajne razne katoliške organizacije.

*** KINO ***
TEL. 22-21 **UNION**
PREMIJERA!

velikega filmskega dela po znamenitem romanu »Zločin in kazens«
»RASKOLNIKOVI«
Harry Baur

Predstave danes ob 19.15 in 21.15 uri.

— Svetislav Petrovič v Zagrebu. V Zagrebu je priselil iz Dalmacije filmski igralec Svetislav Petrovič, ki je nastopal v filmu »Princesa koralk«. Zagrebški novinarjem je pripovedoval, kako brezobzirno so v Dalmaciji odirali filmske igralce, odnose pa je nek hotelir razbijal na vso moč po sodu, baš ko so smeli prizore za zvočni film. Prošili so ga, naj neha razbijati, pa ni hotel. Zatehtal je, naj mu plačajo takoj 100 Din, potem je pa zahteval za vsaki pet minut stoletak. S Petrovičem je prišla v Zagreb tudi Ita Rina.

— Splitške gimnazistke v Ljubljani. V Ljubljano je prišlo v torek 26 dijakinjske realne gimnazije v Splitu pod vodstvom profesorja g. Pera Perčiča in profesorice g. Božene Hruš. Popoldne so se odpravile na Bled, v Bohinj in Kranjsko goru. Vrnile se preko Rogaske Slatine in Zagreba, kjer tudi ostanejo nekaj dni.

— Nastop Ranigajevih malih harmonikarjev na Polzevem preložen. V nedeljo so hoteli nastopiti priljubljeni Ranigajevi mali harmonikarji na Polzevem, kjer je vadilo za njihov koncert že veliko zanimanje daleč po okolici. Ker bo pa v nedeljo svetovno odprto v Višnji gori prvo moderno športno kopališče na Dolenjskem, je bil nastop malih harmonikarjev na Polzevem preložen na jesen, ko bo šolska mladina zopet zbrana in bodo lahko prišli na Polzevo poslušati male harmonikarje tudi okoliške šole.

— Plezalni tečaj SPD. Alpski odsek SPD priredi v dnevi 15., 16. in 17. julija na Kamniškem sedlu in deloma tudi na Okrešlju brezplačen plezalni tečaj za začetnike in tudi že malo izurjene plezalce. Vodila ga bosta dva dobra plezalca Jeseničana. Vsakdo, ki ima veselje do plezanja in bi se rad naučil pravilno rabiti plezalno opremo, bo imel v tem tečaju ugodno priliko. Od vsakega udeleženca se zahteva le, da prinese s seboj plezalnike (t. j. plezalne čevlje), po možnosti še klavirno, vrvi, klince, in karabinerje. Prenočnina v koči bo brezplačna, hrano si preskrbi vsakdo sam. Oskrbnik bo tudi za nizko ceno kuhal tečajnikom hrano, ki jo prinesejo s seboj. Prijave sprejema do 14. julija opoldne osebno, po pošti ali pa telefonsko (29-63) SPD, Aleksandrova cesta 4./I. Odhod od vsakega vremena bo skupen in sicer 14. julija s prvim popoldanskim kamniškim vlakom (13.45). Pričetek tečaja je v četrtek 15. julija ob 7. zjutraj na Kamniškem sedlu.

— Velik uspeh naših vin na razstavi v Parizu. Direktor enloške stanice v Topčideru Ilija Bošnjak je postal beograjski »Politika« obiskovalci na velikem uspehu naših vin na razstavi v Parizu. Franci so kar navdušeni za naša vina. Od belih namiznih vin je dosegla najvišji uspeh mostarska »Zilovka« in »vugava« z otoka Hvala. Med drugimi vini so Francozi zelo hvaležni tudi vina znane trdnice Clo, tar Bover iz Gornje Radgone, ugaljal jim je pa tudi zeleni silvanec g. Brodarja iz Ormoža. Ta vina so dobila najboljšo oceno in najraje so jih pili Francozinje.

— Kdaj bo dograjena železnica Varaždin — Koprivnica? Tudi železniške proge se grade pri nas na poseben način. Za železnico Varaždin — Koprivnica so porabili do 25 milijonov. Administracija je pa kričala, da je nastal nenakrat zastoj. Komisije prihajajo na teren in ugotavljajo, da se delo še ni pričelo, ker ni kredita. Skupna komisija primorlega in poštnega ministrstva je v torek ugotovila, da brzojavne in telefonske proge ni mogoče položiti dokler ne bodo položene tračnice. Zdej na vsej progi delo počiva. Po Varaždinu se že govori, da nova proga ne bo dograjena niti do konca proračunskega leta, torej do aprila 1938.

— V prepiru ubil očeta s sekro. V vasi Šušnjari blizu Zagreba se je oni dan spri 67letni kmet Ivan Horvat s svojim sinom. Med preprirom je sin pograbil sekro in udaril očeta po glavi, da bi našel očetu napadu. Težko ranjenega Horvata so prepeljali v zagrebško bolnico, kjer

je pa kmalu jedihnil. Rana sama na sebi ni bila nevarna, pač pa je nastalo smrtonosno krvno.

— Kopalni vlak na progi Ljubljana — Škofja Loka. Pričeli so 8. julija dalje voziti na progi Ljubljana — Škofja Loka kopalna vlaka št. 982 in 927. Odhod kopalnega vlaka iz Ljubljane gl. kol. ob 12. uri 35 min., prihod v Škofjo Loko ob 13. uri 14 min. Povratek kopalnega vlaka iz Škofje Loke ob 18. uri 10 min., prihod v Ljubljano gl. kol. ob 18. uri 48 min. Podroben vozni red je razviden na stenskih vozniških redih. Kopalna vlaka vozila do preklica dnevno redno. Cene povratnih vozniških kart po znižani ceni iz Ljubljane znašajo za št. Vid Vižmarje za 2. razred 4,50 Din., 3. razred 3 Din., za Medno in Medvode 7,50 Din., 3. razred 5 Din., za Goranjo Vas Reteče 2. razred 10,50 Din., 3. razred 7 Din., za Škofjo Loko 2. razred 12 Din., za 3. razred 8 Din.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo deloma oblačno, spremenljivo vreme. Včeraj je deževalo v Ljubljani in Mariboru. Najvišja temperatura je znašala v Beogradu 30, v Splitu 32, v Skoplju 31, v Ljubljani 29,2, v Mariboru, Zagrebu in Sarajevu 29. Davi je kazal barometer v Ljubljani 763, temperatura je znašala 19.

— Iz vlaka ukraden kovčeg. Iz vlaka Ljubljana — Bled je bil ukraden včeraj popoldne Miroslavu Benkoviču ročni kovčeg. V kovčegu je bila obleka, kuhinjski pribor in še nekaj drugih predmetov. Benkovič je oškodovan za 1700 din.

— Da je niso aretirali, bi si bila končala življenje. Na zahtevo zagrebške policije so aretirali v Makarski služkinjo Kalico Bradač, ki je ukradla svojemu gospodarju 15.000 Din. Zahote se ji je počutil ob morju in dolgo je razmišljala, kako bi prišla do denarja. Končno je pa sklenila ukrasti ga gospodarju. Ko je čitala poročila, da jo policija zasleduje, si je hotela končati življenje, kar bi bila tudi storila, da je niso prej aretirali.

— Zalosina slika bode. Blizu Sarajeva so našli v torek pod šotorom mrtvega otroka delavca Koste Vlašića. Delavčev družino so nedavno doleteli iz kler nima denarja, da bi bila najela drugo stanovanje, se je zatekla pod šotor. Vlašić je odšel v torek s svojo bolno ženo v mesto, da bi kaj za služil otrokom za obed, v šotoru je pa pustil 10mesecnega otročka, ki je bil čez umrl.

— Cigani prodajali masti odkopane svine. Po vseh okrog Virovitice so prodajali masti odkopane svine. Cigani zadnje dni svinske masti, ki se je zdelo ljudem nekam čudna. Izkazalo se je, da je bila nekemu kmalu poginila svinja. Cigani so jo po odkopali in njeno mast prodajali. Večina so jo prodali nekemu trgovcu, ki jim je dal zanjto mekmo in tobaka.

— Afera zagrebškega zdravnika. Zagrebški zdravnik dr. Gruje Petrovič je bil izročen sodišču zaradi mahinacije z nakazovanjem hranarine zavornicem OUDZ. Izgubil je službo in moral bi se zavarovati pred sodiščem, zdej je pa pobegnil s svojo prijateljico Leo Kraus. Napotil se je v inozemstvo. Zagrebška policija bo poiskrta, da ga pridejo do znanja.

Iz Ljubljane

— Ij Posebno presenečenje bo za marsikoga ureditev novega parka za rimskim zidom ob postopju tehnike. Ta park, ki bo amala v glavnem urejen, bo nekoliko drugačen kakor oni ob tehniški srednji šoli. Vzdržel ob zidu je nasuta prehajalna pot, ki se postopno dviga, tako da bodo sprehajalci imeli razgled čez zid. Park bo uredjen tudi vrtnarsko zelo lepo ter vabljivo. Okolica bo z njim mnogo pridobila in zid sam bo prišel do veljave, dočim je bil doslej zgolj zapuštena groblja.

— Ij Opozorilo lastnikom orožnih listov. Uprava policije v Ljubljani opozarja lastnike orožnih listov, bivajoče v območju Ljubljane, da plačajo predpisano banovinsko takeo na orožje za to leto in sicer do konca septembra t. l. One, ki bi tega ne storili pravočasno, bodo zadle vse zakonske posledice.

— Ij Jugoslovensko-čehoslovanski ligi v Ljubljani je izročil dr. R. Krivica, advokat v Ljubljani, Din 500. — »Namesto venca na grob šefa trdnice Jugobruna d. z. o. z. tekstilnih tovarn v Kranju pok. Františka Brune, veleindustrijalca v Plavih, neutrudljivega narodnega delavca za graničarsko čestvo.«

— Ij Kopalne obleke, Karničnik, Nebo-tičnik.

— Ij Tatvine. Iz podstrešja Prelogove hiše na Dvornem trgu je tat odnesel v torek najbrž pomoči, usnat kovčeg, v katerem je bilo 9 okenskih zastorov, 17 parov rjavih čevljev in več drugega blaga. Lastnik Karl Prelog ima nad 8000 din škode. Iz stanovanja Pavle Subertove na Napoleonom trgu je nekdo ukradel 6 zlatih prstanov, dve broši, damsko verigo, dve uri in zlato zapestnico, v skupni vrednosti 2500 din. Mariji Gumizeljvi v Gosposki ulici 10, je nek brezposelnec ukradel iz stanovanja zlato zapestno uro, vredno 300 din. Na kopalnišču na Ljubljani se je drzen tat polastil pokromane moške ure, lasti Cirila Čudna. Tatvine je osumljen okrog 25 let star postopač, ki se je oblečen sukal okrog kabin. V stanovanju Franca Kalčiča v Dravljah pa je vlomil v torek znan potepuh in mu odnesel denarnico s 400 din in športno obleko. Kalčič je oškodovan za 1000 din.

SOKOL

— Življenjska sila sokolske ideje se bo manifestirala v nedeljo tudi pri javnem telovadnem nastopu Sokolskega društva Ljubljana-Štepanja vas. Društvo priredi javni telovadni nastop vseh oddelkov na svojem letnem telovadšču ob Sokolskem domu pod zelenim, senčnim Golovcem. Vsi oddelki se dobro zavedajo, da se morajo ob tej priliki še posebno izkazati ter dokazati, kako živo je ukoreninjena sokolska misel v Štepanji vasi in da društvo dela s tem večjo vnemo, čim bolj ga ovirajo razmere. Ljubljanci so znali z namerom pravilno ceniti delo vrlih štepanjskih Sokolov — društvo uspešno deluje že od l. 1911 — in vselej so z veseljem in lepeš številu obiskovalci njegove prireditve. Zato prireditelji pričakujejo tudi zdej, da bo nedeljska prireditev dosegla popoln vsestranski uspeh. Telovadni nastop se začne ob 16. Po telovadbi bo še prirejena prijetna sokolska veselica.

— Sokolski zlet v Dubrovniku odgođen. V drugi polovici julija bi moral biti v Dubrovniku sokolski zlet, na katerem bi nastopilo okrog 8.000 telovadcev. Iz tehničnih razlogov pa je bil zlet odgođen na prihodnjo leto, ko začne graditi velik sokolski stadion pri Dubrovniku.

Radio program

Petek, 8. julija.
12.00: Iz naših krajev in gajev (plošče).
12.45: Vreme, poročila. — 13.00: Cas, spored, obvestila. — 13.15: Siroj Jugoslavije (igra radijski orkester). — 14: Vreme, borza. — 19.00: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura: Ljubomir Nedić kot književni kritik (dr. Ksenija Atanasijević) Bgd. — 20.00: Udovičeva in Lančelova (plošče). — 20.10: Kmetka žena (gđ. Kristina Hafnerjeva). — 20.30: Koncerti vseh pesmi in arij, poje gospa Pavla Lovčeva, pri klavirju g. prof. M. Lipovšek, vmes koncerti radijskega orkestra. — 22.00: Cas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Angleške plošče. — Konec ob 23.

Sobota, 10. julija.
12: Plošče vesele se bodo vrtele, druga za drugo bodo hitele. — 12.45: Vreme, poročila. — 13.00: Cas, spored, obvestila. — 13.15: Plošče vesele se bodo vrtele, druga za drugo bodo hitele. — 14.00: Vreme. — 18.00: Pevski sekstet »Mladost«. — 18.40: Pogovori s poslušalci. — 19.00: Cas, vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30: Nacionalna ura: Naša dramatska literatura v zagrebškem gledališču v letu 1936-37 (K. Mesarič) Zgb. — 20.00: O znanji politiki (g. dr. Alojzij Kuhar). — 20.30: Prenos simfoničnega koncerta iz Dobrne. — 22.00: Cas, vreme, poročila, spored. — 22.15: Pišan drobiž, pa kar vse navzkriž (plošče). — Konec ob 23. uri.

„Udari, ali se bojiš?“

Včeraj je bilo na živinskem sejmu nekoliko živahnije, ker je košnja že minila

Ljubljanci so res vlemešani; samo pomislite, kako silno se zanimajo za vse mestne pojave, n. pr. za karambole, spopade psov na cestah, golobe na franciskanski cerkvi, da o drugih manifestacijah ljubljanskega vlemestnega življenja niti ne govorimo. Ne zanimajo se pa za kmetko življenje, zato jim ne pride nikdar na misel, da bi n. pr. kdaj šli pogledat na živinske sejme pri klavnicah. Ne zanimajo se za cene živine, kakor da jim je vseeno, po čem je meso. Življenje na sejmih se jim zdi morda preveč stvarno, brez vsakega čara poezije. Kaj bi naj mešan iskal na živinskem sejmu? Krav ne kupuje, vole prepusti mesarjem, za prašičerje se ne zanima, konj pa tudi že kmalu v Ljubljani ne bomo poznali, ker smo pač vlemešani. Zato tiste vrste mešanov ki se zanimajo za vse druge pojave našega »javnega življenja« medtem, ko poslovni ljudje otipavajo živino na sejmu, sede v Zvezdi in razpravljajo o velikih vprašanjih nove vremenske hišice.

Kljub temu pa ima včasih reporter pogum, da zaide tudi na živinski sejem. Ne kljub temu, prav zato je treba proučiti sejem ter »natočiti čistega vina«. Kakor se pravi, da bodo tudi Ljubljanci vedeli, kaj je prav za prav živinski sejem, saj se zanj menda vsaj diskretno zanimajo. Na sejm ne hodi, ker bi se tam pač ne znali orijentirati. Razen tega pa tudi niso vajeni živinskih vonjav. Že na prvi pogled je sejem predvsem kmetka zadeva; kmetje prodajajo in kmetje kupujejo. Sicer so med kupci tudi mesarji, vendar se zdi, da naši mesarji na ljubljanskem živinskem sejmu ne kupujejo mnogo. Zanimajo se za cene in če le ustegejo, pretipajo živino na sejmu. To je njihova poklicna dolžnost. Seveda, če se jim ponudi lepa prilika ne zamude skleniti kupčije.

In zakaj vsem vse to pripravljamo? Že zaradi tega, ker je živinski sejem zvezan z usodo mešanov toliko kakor n. pr. živinski trg, saj mešani niso nikdar popolni vegetarijanci, niti ob koncu meseca ne. Zdej je sicer vročina in naši mesarji tožijo, da noče nihče več kupovati mesa. Vendar ga mesarji kljub vsemu prodajajo, čeprav ga »noče« več nihče kupovati. In brez živinskih sejmov bi mesarji ne prodajali mesa, mešanci bi pa obesili zobe na klin. Takšna je torej ta življenjska filozofija.

Človek se počuti takoj bolj zdrav, ko pride med zdrave ljudi, čeprav na živinskem sejmu. Ne smete misliti, da lahko vidite na sejmu samo krave in vole. Tudi ljudje so tam, zdravi kmetki ljudje: naravnih in preprosti, s smislom za humor. Seveda, živinski sejm niso zaradi tega, da bi se hodili zabavati nanje. Kmetje imajo itak že dovolj na pliki mešane, češ da ne jemljejo ničesar dovolj resno. Nedvomno bi vam ne škodovalo, če bi si ogledali te ljudi nekoliko bliže, vseeno kje, čeprav na živinskem sejmu. Kmetje prihajajo na sejem v Ljubljani zelo daleč z Dolenjskega in Gorenjskega, včasih pa tudi s štajerskega. Nekateri gonijo živino po celo noč, včasih pa tudi po nekaj dni, ako je ne prepeljejo v Ljubljano. Prišlo je v navado, da mnogi prodajalci gonijo živino zelo daleč na sejem, ker nimajo denarja za prevoz. Večina sejmarijev gre na pot že ponoči. Na sejmšču so navadno ves čas brez hrane in tudi, ko so že kupčije sklenjene, si mnogi ne upajo privoščiti prigrizka. Sicer se tudi še dandanes v gostilnah pozna, kdaj je semanj dan, toda nekdanji časi so minili.

Včeraj je bilo na sejmu nekoliko živahnije, ker je košnja že minila, zdej se že pa ni začela. Največ je bilo napredov konj, nekoliko manj pa goveje živine. Posebno živahno je bilo na sejmu med 10. in 11., dočim je bilo pozneje sklenjenih malo kupčij. Mesarji in kupci se zanimajo za blago najbolj v prvih urah, ker pač računajo, da dobro blago najde kmalu kupca. Okrog popoldneva vlada na sejmu mrtvilo, kakor da so prodajalci že povsem resignirali. Nekateri kupci pa tudi čakajo do zadnjega trenutka, ker mislijo, da bodo pred koncem kupili poceni. Najbolj vroče bitke se razvijajo navadno pri volih. Plemenskih volov je vselej več napredov kakor za zakol, odnomo voli na ljubljanskem sejmu so vselej tako suhi, čeprav so namenjeni za zakol, kakor da so le za vožnjo. Toda med barantanjem se zelo odebele, zlasti v navzočnosti dobrega mešetarja. Poklicnih mešetarjev zdej ni več toliko, pač pa se tem bolj udeležujejo priložnostni mešetarji, kmetje sami. Krivico nam dela, kdor trdi, da Slovenci nimamo temperamenta, kajti pri barantanju na sejmu ga pokažemo vsaj toliko kakor drugi pripadniki drugih narodov n. pr. na političnih zborovanjih. Preden je sklenjena kupčija, se kupec in prodajalec tako ognjevitopokata po dlaneh, da jima pogosto sili kri iz nohtov. Najbolj temperamentni so Dolenjci, ki znajo tudi bolj spretno sukati jezike kakor Gorenjci.

Pod mojim varstvom lahko mirno čita!

NIVEA CREME

Koža je odporna, če jo krepi NIVEA. Samo NIVEA vam omogoča, da vam koža enako merno porjavi in da lahko uživate kopanje na soncu. Ob deževnem in vetrovnem vremenu ste odpornejši proti prehladu. Zato si še danes kupite NIVEO, ki je vendar tako poceni! Ne pozabite: Samo originalna NIVEA vsebuje EUCERIT, ki krepi kožo.

mino Stara Planina, ki se skozi 18 dolgih predorov vije v 15 km do 2400 m višine, nakar se v nevarnih serpentinah spet spuša v dolino. — Takšne bodo težave naših etaparjev. Na Grca lahko računamo, da bo tem neprijetnostim kos, saj si je ta dirkaš nabral dovolj izkušenj v gorskih terenih na lanskem »Tour de France«. Kako pa bodo ostali štirje vozili, to bo pokazal rezultat celotne vožnje. Omembno vredno je, da medtem ko je naša ekipa za vožnjo Beograd—Sofija pred pričetkom uživala osrednjevni počitek v lepem in idiličnem letovišču blizu Beograda, da ni sedaj tako nepričakovano poklicana, da ni mogel n. pr. Gartner opraviti niti najnujnejših opravkov. In razlika vožnje? Beograd—Sofija 490 km; Sofija—Varna — 650 km!

Zal, da ne moremo našim športnikom poročati podrobnejši potek celotne vožnje!

Iz Ljutomera

— Propagandne plavalne tekme. V nedeljo so se Ljutomerčani udeležili propagandnih plavalnih tekem v Murski Soboti. Tekmovale so se v sledečih disciplinah: I. Cravel; Vrstni red zmagovalcev je bil naslednji: I. Gabrijelič M. (Murska Soba) 2. Mesarič D. (Murska Soba) 3. Golar M. (Ljutomer). II. Prsno plavanje: 1. Kukovec I. (Ljutomer), 2. Gabrijelič M. (Murska Soba), 3. Haring I. (Ljutomer). III. Hrbtno plavanje: 1. Kuhar I. (Ljutomer), 2. Gabrijelič M. (Murska Soba). IV. Zenska stafeta: Tekmoval edino Ljutomer. Pri tej priliki smo videli, da so Ljutomerčani pokazali lepe sposobnosti, manjkalo jim je le primerno kopališče za trening.

— Telovadni nastop pri Mali Nedelji. V nedeljo je bil telovadni nastop sokolske čete pri Mali Nedelji, ki je pokazal uspešno delo čete v telovadnici čez zimo. Telovadne točke so bile zelo lepe, nastopilo je tudi mnogo kmetijskih fanfov in deklet, kar nam priča, da je sokolska ideja živa in da se je oklepa tudi kmetijska mladina. Prireditelj je posetilo mnogo članstva sosednih edinic, zlasti iz Ljutomera in Radgone z okolišnimi funkcionarji ter mnogo sokolstvu naklonjenega občinstva, da je bil veselični prostor nabit poln. Telovadni nastop pri Mali Nedelji je pokazal, da je Sokol na obronku Slovenskih gorah budno na straži z marljivim in krepkim delom za kralja in domovino. Zdravo!

— V nedeljo v Veržej Sokol v Veržej bo imel 11. t. m. ob 16. uri svoj letni telovadni nastop pred dvorano br. Hedžeta. Gostiljubi Veržejani vas vabijo. Priidite! — Nenadna smrt v hlevu. Ko je posestnik Probst iz Zepcevo pokladal živino, se je odvezal petletni bik, se zakadil v gospodarja in ga tiščal v steno, da mu je polomil rebra. Eno rebro se je Probstu celo zasadilo v pljuča. Probst se je zgrudil in izdihnil. Bilo mu je 75 let.

DOBRA KUCHARICA

— Kaj iščeš po kuharski knjigi, ko je pa jed že kuhana? — Išcem, kako se ta jed imenuje.

Za Vaš denar plačamo 8% obresti in vam nudimo zemljiško knjižno, pupilarno varno kritje!

V poštev pridejo zneski od 250.000 Din dalje. — Sprejememo tudi vloge likvidnih zavodov in polni vrednosti. Cenjene ponudbe z navedbo višine zneska na upravo »Slovenskega Naroda« pod »Pupilarna naložba«.

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Preklci, izjave beseda Din 1, davek posebej. Za pisemne odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

SLUŽBE
Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8 Din

PRAKTIKANTKO
Irgoveko naobrazeno in za slopnike za vso državo takoj sprejemmo. Ponudbe z znamko za odgovor pod »Interpretmet«.

KLISEJE
JUGOGRAFIKA SVETOVNA P. 3

Z nobenim drugim reklamnim sredstvom ne moremo doseči enakega učinka, kakor s časopisnim oglašom, čigar delotok je neomejen. Časopis pride v vsako hišo in govori dnevno desetletno čitateljev. Redno oglašanje v velikem dnevniku je najučinkovitejša investicija, ki prinese korist trgovcu in kupcu.

Gospodarite drugače z občinsko imovino

Rdeča hiša na Poljanski cesti — majhen primer vzor-
nega gospodarstva

Ljubljana, 8. julija
Ze večkrat smo imeli priliko slišati slavo-
svopev sedanji občinski upravi in njene-
mu vzornemu gospodarstvu. Žal obetaja ta
vzor samo na papirju in je realna stran
te zadeve čisto drugačna. Vzemimo za pri-
mer samo upravo rdeče hiše na Poljanski
cesti.

Vsak pameten in trezen lastnik ene ali
večje hiše bi se gledal na to, da bo
rad čim večje donosa na najemniški zni-
žal upravne stroške na čim manjši znesek
in določil takšne najemnine za stanovanja,
da bodo v skladu z vrednostjo in porabo
stanovanj in v skladu s cenami stičnih
stanovanj v istem kraju. Gledal bi pa tu-
di na to, da bodo stanovanja v redu in
vredna plačila, ki ga od najemnikov zahteva.
Visoke in pretirane najemnine nihče
rad ne plačuje. Mesec ali dva plača, potem
odpove in stanovanje čaka na novega na-
jemnika po več mesecev, da raznih peripetij
z lahkotnimi najemniki, ki jim je
višina najemnine iz gotovih ozirov postran-
ska stvar, niti ne omenjajo.

Kako je v tem pogledu z rdečo hišo?
Stanovalci v tej hiši se lahko ponašajo, da
imajo kar dva hišnika, ki staneta mestno
občino po vrednosti brezplačnih stanovanj,
brezplačne uporabe elektrike itd. letno svojih
18.000 din. Kakšno delo opravljata? Pospravlja
morata 3 dvoristi in nekaj
hodnikov, zvečer prižgata in ugasneta 10
svetilnik in zakleneta 10 vržnih vrat ter
razneseta dva- do trikrat na leto strankam
kakšno okroglo. To je delo dveh hišni-
kov in to ogromno delo je skoz 6 do 7 let,
kar hiša stoji, vedno in z lahkoto opravljal
en hišnik in oddajal poleg tega še sneg
s hodnikov, kar pa opravljajo v času dveh
hišnikov mestni delavci!

Šele sedanja občinska uprava je začutila
potrebo po dveh hišnikih in določila za
hišnika še eno stanovanje, krasno dvosob-
no visokoprično stanovanje v vrednosti
blizu 900 din. Lepa plača za takšno delo —
pa lahko izplačljiva, ko gre iz žepov na-
jemnikov — brez privoljenja in potrebe
seveda! Najlepše je pa to, da morajo na-
jemniki kljub temu sami pometati stopni-
šča in veže in stopnice, oziroma plačevati
okrog din 1.100 mesečno dvema ženskama,

da opravljata to delo. To je gotovo brez-
obzirnost prve vrste, ki jo kaže občina do
svojih najemnikov, ki so vsi srednjih in
slabo plačanih slojev in ki plačujejo danes
za svoja stanovanja tako visoke najemni-
ne, da jih smemo mirne vesti pristeti med
najvišje v Ljubljani.

Stranke se pritožujejo, prosijo za zni-
žanje najemnine in ko ničesar ne dosežejo,
se izselijo. Da pomeni vselitev vsake nove
stranke za gospodarja strošek, ni treba
posebej poudarjati. Stanovanja stoji prazna,
zlasti trisobna, ki so imela do najno-
vejšega časa ceno mesečnih nad din 1.500
—!!! Za tri sobe z najpreprostejšo kopal-
nico in predsobo — ali ni to odušerilo, ne-
gospodarsko in nesocialno?? Ko so bila že
dolge prazna so znižali najemnino za ne-
zasedena trisobna stanovanja na din 1.100
in din 950 — šele sedaj, ko ni reflektanta
zanje! Stanovanja so še vedno prazna in
mestna blagajna je tudi brez najemnine
za ta stanovanja! Tudi manjša stanovanja
so draga. Dvosobno stanovanje s primitiv-
no kopalko, neobložena in groba cement-
na tla, brez »luksusa«, stane nad 800 din
mesečno, tud v 3. in 4. nadstropju hiše,
ki nima dvigala! Na oknih vise zastori,
zbiti in razcefrani kakor »turške fane«,
stopnišča so popisana z najzbranejšimi be-
sedami in risbami (avtorji so redni vsa-
kodnevni obiskovalci strank, ki jih dva
hišnika nikoli ne vidita), ki zlasti na mo-
ralo otrok strašno dobro vplivajo. Vzorna
uprava pa ne gane rok! Ni kredita! Za dva
hišnika je denar, za takšne stvari ga ni!
Ali smatra mestna uprava, da stranke v
njih hišah tako lahko živijo, ali pa sma-
tra rdečo hišo za mestno ubožnico? Na-
mestite hišnika, ki mu ne bo treba opravljati
dveh ali več poklicev, pa ne bo imel
eno dopolne časa delati popoldne mu
po gotovo dolga — prihranke pa upo-
rabite pri znižanju najemnine, da ne bodo
stala stanovanja prazna in da ne boste
imeli zaostankov v najemninah, ki ste jih
črtali že za lepe desetisočake. Tako se z
občinsko imovino ne gospodari in so pri
takem gospodarstvu interesi najemnikov
in ljubljanskih občanov postali kar iden-
tični!

Iz življenja rudarjev na jugu

Kaj se je obravnavalo na kongresu Zveze rudarjev
Jugoslavije v Beogradu

Trbovlje, 6. julija

Zadnja leta se je mn-go govorilo in pi-
salo o težkem položaju rudarjev v rudni-
kih na jugu naše države. Naši brezposel-
ni rudarji, ki so v teh rudnikih iskali de-
la, so se sami prepričali, da go tako živ-
ljenjske prilike, kakor delovne razmere
tam pod vsako kritiko in da je našemu
reda in ugodnejših razmer v našem ru-
darstvu obstanek in življenje v teh rudni-
kih skoraj nemogoče. Krivda, da so so-
cijalne in delovne kakor stanovanjske
razmere v teh rudnikih še neurejene, je
v tem, ker zaposlujejo ti rudniki večino
mesečne delavce, t. j. okoliške kmetke,
ki niso navezani zgolj na zaslužek pri
rudniku, niti na stanovanja niti ne re-
flektrirajo na socialno zavarovanje, s čim-
er podjetja mnogo prihranijo na soci-
jalnih izdatkih. Na drugi strani pa tudi
delavske strokovne organizacije na jugu
naše države še niso tako razvite, da bi
lahko delavstvu izvajale eno socialne
pridobitve, ki jih uživa naše delavstvo.
Toda tudi tam, kjer so delavske strokov-
ne organizacije izposlovale za delavstvo
kolektivne pogodbe, ki jih podjetja le ma-
lo upoštevajo, skratka razmere v rudni-
kih na jugu so za delavstvo zelo težavne,
česarvno rudarska podjetja na jugu mnogo
bolj uspevajo nego naši premočniki, to pa
predvsem baš radi manjših pridobi-
tinskih stroškov, ki jih povzročajo slabše
socialne in delovne razmere, v katerih
žive tamkajšnji rudarji.

Naše rudarje in rudarsko javnost bo
prav radi tega zanimal kongres Zveze ru-
darjev Jugoslavije, ki se je vršil v nede-
ljo 20. t. m. v Delavski zbornici v Beo-
gradu. Na tem kongresu so bili zbrani
številni rudarski delegati iz Srbije in Juž-
ne Srbije, zlasti mnogo delegatov pa je
prišlo iz rudnika Trepcé

Kongres rudarjev Jugoslavije je po-

zdravil najprej predsednik glavne delav-
ske zveze g. Luka Pavičević, nato pa je
bil izbran za predsednika kongresa stari
rudar Mirko Vuksanović.

V diskusiji, ki se je na kongresu razvi-
la, je podal obširno poročilo o delu zveze
za zaščito rudarjev Voja Velikičević. Zve-
za ima svoje podružnice skoraj v vseh
večjih rudnikih v državi. Intervencija je
pogosto tako pri rudarskih kakor drugih
oblasteh, da bi rudniška podjetja upošte-
vala službeni red, predpisan po minist-
stvu za šume in rudnike, podpirala je ta-
rifne pokrete, od katerih sta dva propadla,
dočim so bile v ostalih zaključene kole-
ktivne pogodbe ugodne za rudarje.

Debate se je udeležilo večje število ru-
darskih delegatov, ki so predloževali po-
ložaj rudarjev v posameznih rudnikih, zla-
sti pa postopanje rudarskih uprav z de-
lavstvom. Zlasti so se pritoževali na po-
goste nesreče v rudnikih, na nizke mezd-
e in na neupoštevanje kolektivnih pogodb
s strani podjetij. Govorili so delegati Dr-
agojub Nikolić, Ludvik Medvedec iz Senj-
skega rudnika, Jovan Tomašević iz Trepcé,
Jurij Bjelajec iz Trepcé in drugi.

Tajnik glavne delavske zveze g. Belić
je dejal, da je beograjska delavska zbor-
nica posvetila vso pozornost rudarjem in
zaščiti njihovih pravic, ki jim po zakonu
pridajajo, ter vodila več anket v rudnikih
sami. Glede organiziranja so rudarji za-
deli na velike težave, zlasti v privatnih
rudnikih. G. Belić je omenil primer s čit-
alnic v Trepcé, kjer je državna komisija
ugotovila večje zlorabe, ko so delavcem
odgovarjali večje zneske za čitalnico, do-
čim je bilo ugotovljeno, da znaša vrednost
vseh knjig v čitalnici le okrog 500 din.

Ta afera še ni likvidirana. Inicijativa de-
lavske zbornice v Beogradu je sedaj ome-
jena z ustanovitvijo Delavske zbornice v
Skoplju, kateri so v glavnem priključeni

vsil sindarji v Beogradu, dočim je beograjski
zbornici ostal le majhen del istih.

Na kongresu je bilo izbrano centralno
tajništvo rudarjev pri glavni delavski zve-
zi ter sklenjeno, da se pomeje poleg ob-
lastnih tajništva osnuje tudi novo tajni-
štvo za moravske rudnike v Paracu.

Zanimiva je resolucija, ki je bila na kon-
gresu sprejeta in ki bo naše rudarje naj-
bolj zanimiva. V njej se zahteva spremem-
ba obstoječih pravi Bratovskih skladnic
tako, da dosežejo rudarji pravico do pol-
ne pokojnine po 25 letih članstva ne glede
na starost, na drugi strani pa, da dosežejo
rudarji pravico do pokojnine po 50 letih
starosti, če ima rudar v teh letih naj-
manj 10 let službe oziroma članstva. Da
kr, vlada potem konvencijami redno po-
kojnine rudarjem, zavarovanje rudarjev z
Belgijo, Holandsko, Madžarsko in drugimi
državami s katerimi to vprašanje še ni
urejeno.

V vprašanju zakonite zaštite rudarjev
se v resoluciji zahteva spoštovanje 8 ur-
nega delovnega časa in nedeljski potitek,
da rudarski nadzorni organi vsaj vsak
mesec enkrat pregledajo rudnike in da
rudarska oblast štiti pravice delavcev za
vojitve delavskih sindikatov, zlasti pa da
zaščiti pravice delavstva za sindikalno or-
ganizacijo.

Dalje se zahteva v resoluciji povečanje
mezni. Pristojne oblasti naj predpišejo mi-
nimalne mezde v smislu tozadevne ure-
be, ki naj bodo enake v vseh rudnikih in
toplinah in pri izlednih rudarskih de-
lih. Minimalne mezde naj bi znašale: za
rudarja-kopača 50 din, za kopaškega va-
jenca 40 din, za vozača 30 din, za pro-
fesorja 40 din, za službo po 40 din,
preko 3 let 50 din, za vajence pa 20 din.
Te mezde morajo biti zajamčene tudi za
delo na akordu. Dalje se v resoluciji go-
vori o težkem položaju rudarskih delav-
cev in o postopanju rudarskih podjetij z
njimi, kar je dalo povod za težke glavke
v preteklem letu. Z novimi kolektivnimi
pogodbami se je to težko stanje nekoliko
popravilo, vendar pa dolžih teh pogodb ne-
kateri rudniki ne upoštevajo, zlasti ne s
strani rudnika v Ravni Reki; akordi se
nepravilno odreja, kazni se izrekajo pro-
ti službenim predpisom o odnosu službene-
mu redu, na mnogih rudnikih pa se ne
upoštevajo zakonite pravice delavskih za-
upnikov, dočim se intervencije organiza-
cij povsem ignorirajo. Resolucija zaklju-
čuje s pozivom, da je treba spoštovati vse
predpise kolektivnih pogodb in zakonito
delavsko zaščito, ker le s tem bo zaim-
čen napredek rudarstva v obce.

guboviti japonskemu vojnemu brodovju
lahkotno nadmoč na morju.

Kaj pripravljata v odgovor na te ulkre-
pe Anglija in Amerika? Treba se je brati
in uporabljati isto orožje, kakor ga
hoče uporabiti naš nasprotnik. Tako se
glasi vojaško načelo, ki mu pri vsaj nje-
govi upravičenosti ne manjka tragike.

Daleč, obupno daleč je zapeljala toli
opevana kultura človeka našega časa, da
se je izpremenil v živo morilno orožje ali
če hočete v najstrašnejši morilni stroj,
kar jih je kdaj poznalo človeštvo. In to
naj bo krona stvarstva? Zločinci, ki so
pripravili človeka do tega, da se je tako
daleč spozabil in zavrgel vse svoje člo-
veško dostojanstvo, pač zaslužijo, da bi
jih strelili v torpedo in izstrelili na dno
morja, od koder bi se ne mogla povrniti
niti trohica njihovega morilnega in zo-
činskega duha. Tako je in nič drugače, pa
naj lezajo prostovoljno v torpedo Japonci,
Angličani ali Američani. Vsi remiško kul-
turni ljudje s pravo srčno omiko bi se
morali dvigniti in nastopiti proti temu
nečloveškemu blatnemu človeškega dostoj-
anstva proti temu strašotnemu morilne-
mu orožju, ki je kanibalstvo v prvi in
njim naravnost kulturno delo.

Bogata ležišča

premoga v Rusiji

Pred 80 leti je odkril karavani ruskih
trgovcev v Karagandi v Kazakstanu bo-
gata ležišča premoga in sicer tik pod po-
vršno zemljo. Kupili so celo pokrajino,
dolgo nad 10 kilometrov in približno to-
liko tudi široko za 250 rubljev od doma-
čin poglavarjev in jo prodali sinovom pre-
zidenta francoske republike Carnota za
776 rubljev. Potem so prehajala ta bogata
ležišča iz rok v roke. Najdije so jih ime-
li Angliči, ki so njihovi strokovnjaki ce-
nili zalogo premoga na 5 milijard ton.
Sovjetski strokovnjaki so temeljito razis-
kali ves kraj in prišli do prepričanja, da
leži ta okrog 50 milijard ton premoga.
Ta premog je izobren za koks. V bližini
so velike tvornice, ki so dolejš dobivale
premog iz kuznekega premogovnega re-
virja, odtlej ga bodo dobivale iz nove-
ga revirja, kajti kuznečki je oddaljen za
celih 1.000 kilometrov več nego karagan-
ski.

Severovzhodno od Karagande so pa bo-
gata ležišča železa in medi. V 13 roviš so
priredili do konca leta 1936 3.500.000 ton
železa in medi. Pridobivanje kovin je zme-
hanizirano na 90%. Sredščice karagandske
oblasti, ki meri 471.000 kvadratnih kilo-
metrov, je mesto Karaganda. Nastalo je
v ameriškem tempu gradnje puščave in šte.
je že nad 100.000 prebivalcev, pa še ve-
dno narašča. Po stranski progji je zvezano
s turkستانsko sibirsko železnico, ima pa
tudi več zračnih zvez.

Originalna razstava fotografij

Eden najbolj znanih pariskih fotogra-
fov je L. Manuel. Njegove fotografije re-
producirajo skoraj vse francoske revije.
Manuel je tudi najbolj priljubljen fotograf
visoke pariske družbe in v umetniškem
svetu uživa velik slavo. Letos je priredil
originalno razstavo svojih zadnjih del.
Prejajala leta je razstavljal navadno samo
portrete slavnih moži iz javnega in umet-
niškega življenja. Letos je pa priselil na
javnost s tem, da je razstavljal nametu-
potrebno fotografije najrazličnejših pri-
zorov iz poučnega življenja ali samotnih
krajev ter druge fotografije, ki se na prvi
pogled prav nič ne razlikujejo od raz-
stavljenih del na drugih fotografijah raz-
stavah. Toda vsaka fotografija je oprem-
ljena z besedilom tega ali onega glavnega
pisatelja, ki kratko pove, kakšen vtis je
napravila na njega očitna fotografija.

Nekateri komentariji Manuelovih foto-
grafij so tudi duhoviti. Tako je napisal
Michel Georges pod fotografijo kavarni-
ške terase:

— Ali misliš, da bo našel ta avtor kak-
šno pojanilo za to fotografijo?
— Stavim, da ne.

— Dobro. Dobil si stavo.
Manuelova razstava fotografij vzbuja
veliko zanimanje Parizčanov, vendar pa ne
tolike, kakor jo zasluži. Pretežna večina
obiskovalcev prebira z večjim veseljem
besedila pod fotografijami kakor pa gle-
da fotografije same. Besedila so namreč
napisali skoraj vsi zdraj sloveči francoski
pisatelji. O francoskih pisateljih pa itak
vemo, da se razumejo na dobro reklamo.

FRED SODISSE

— Izraz »tepec« je najbrž ušel obtožen-
cu mimogrede, kaj ne?

— Ne, gospod sodnik, nasprotno, obto-
ženec me je poprej dobri dve minuti gledal
kakor da me hoče oceniti.

Andre Armandy:

Princesa Symianova

Roman

— Razumem, — je odgovoril Bourjal poslavja-
joč se v duhu od napitnine. — Kam želite da
pošljem prtljago?

Robert de Brancelin je zardeč manj nad svojim
nerodnim položajem, nego na tem, da ga mora
odkriti svojemu bivšemu tovarišu iz vojne. Toda
za svojo bojazen je bil oškodovan.

— Storite po svoji volji, — je dejal Canta-
loube prijazno. — Sicer pa, kaj so cene v Ma-
disonu res tako pretirane?

Bourjal mu je povedal, kakšne so cene in Can-
taloube se niso zdele pretirane.

— Eh, dobro, to se mi zdi sprejemljivo. Kar
pojdva, da nama ne bo treba iskati drugega ho-
tela.

Potisnil je Brancelina v avtobus. Bourjal je
urno naložil prtljago in skočil k šoferju.

— Ko je ostal s svojim tovarišem sam, je bil
Robert de Brancelin v hudi zadregi.

— Glejte, zdaj sem povzročil izdatke, ki se ni-

32

kakor ne ujema z vašim proračunom, — je de-
jal.

— Dragi moj, — je odgovoril Cantaloube. —
če smo se zato oddčili, je najbolj nevarno usta-
viti se na pol poti. Stiki, ki jih lahko navežete
v Madisonu, odtetajto cene v tem hotelu. Ali pa
se morda že bojite... da bi nevesta ne bila pre-
lepa?

Drugič po njunem prihodu je Robert de Bran-
celin zardeč.

— Šalil sem se, — je pripomnil Cantaloube
smeje, — in potem, če pretehtam vse razloge,
bi se ne hotel upirati usodi, vodeči naju tja. Ali
vam je bil ta Bourjal udan?

— Udan mi je bil kakor pes.

— Torej ni nobenega povičja, da bi vam ne bil
več udan. Kakšen človek je to?

— Sami ste se lahko prepričali, da je precej
trmast in drzen...

— Mislim glede... morale?

Nekateri spomini so vzbudili v Brancelinu na-
smeh.

— Njegova načela — če jih sploh kaj ima, niso
taka, da bi ga mogla ovirati. Če se prebije skozi
življenje — to je posledica njegovega kletanja po
kolonijah, — mu ni mnogo lažje na tem, kako
se prebije. Njegova vagoja ni bila posebno do-
bra, toda v bistvu je fant dober...

V splošnem torej malo falota?

— Ne. Morda brez morale, toda njegova na-
moralnost je povsem naravna... Kako bi to re-

kel?... Tako preprosta, da vas s tem razoroži.
Nobene preračunljivosti ni v njegovem nehanju.
Da doseže svoj cilj, seže po najbližnjem sredstvu,
ne da bi ga izbral ali presojal. Morda bi mu lahko
kaj očital, toda nikoli mu nisem mogel odreči
spoštovanja.

— In pri vsem tem dobrega značaja?

— Imeniten dečko, vedno zdravega humorja,
nasmejana filozofije ter pripravljen z dušo in te-
lesom služiti tistemu, ki si ga je izbral iz razlo-
gov, ki jih priznava sam sebi. Sicer je pa itak
vprčo vsa dejala, da ima svojo glavo.

— Kaj pa denar?

— Če ima rad denar, je to manj za denar sam
kakor za gnotno ugoditev, ki mu jo more nuditi.

— Koristoljubje?

— To je preveč rečeno. Ima skromne tistih,
ki so jim bile v življenju redko izpolnjene.

— Imenitno, — je menil Cantaloube in si po-
mel roke.

— Ali vas smem vprašati zakaj ste tako za-
dovoljni?

Cantaloube je malo pomislil, potem je pa od-
govoril:

— Dragi moj, ne smete pozabiti, da je za us-
peh vaših načrtov potrebno, da imate vedno
pri rokah nekoga, ki vam je udan in v tem po-
gledu je vaš Bourjal nepreprijatelj.

Brancelin se je ustrašil.

— Pa morda vendar ne mislite odkriti mu...
Beseda mu ni hotela iz ust. S porogljivo dobro-

srčnostjo je Cantaloube izgovoril njegovo misel:

— Kar povejte kar mislite: odkriti mu najne
zadeve. Vražja strela! Mislim sem, da ste boljše
oboroženi proti predsodkom. Da, mislim na to,
ali bi ne kazalo vzeti tega fanta v družbo ali pa
vsaj izrabiti ga.

— Torej bi mu moral priznati...

Cantaloube se je zasmejal.

— Že zopet! Če sodim po njegovi mentaliteti,
ki ste mi jo opisali, bo vaš Bourjal to dobro ra-
zume in pomagal nama bo kolikor bo v njegovih
močeh. Sicer če vse dobro premisliva...

Potrkal je s prstom na okence in pozval s tem
soferja, naj ustavi.

Pojdite malo na izprehod po obali des Etats Unis
in ne hodite v Madison do obeda. Dotlej bom
že vse uredil in prihranjene vam bodo formalno-
sti ob prihodu.

Brancelin je melanholično ubogal, avtobus s
Cantaloubom je pa odpeljal naprej.

Komaj je ob določen uri Brancelin vstopil v
hotelsko vežo in povedal svoje ime, že je prihl-
tel ravnatelj:

— Velika čast, gospod grof. Žal vam nismo
mogli rezervirati sobe v prvem nadstropju, ker
je vse zasedeno. Vaš apartament je v drugem
nadstropju poleg vašega gospoda prijatelja. Toda
dvigalo...

Poleg tega imajo pa vaše sobane še
to prednost, da segajo nad tribuno in iz njih bo-
ste imeli razgled naravnost na morje. Drzajem si
upati, da boste zadovoljni...